

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik X.

V Ljubljani, aprila 1893.

4. zvezek.

Velikonočna nedelja.

I. Jezus: premagalec smrti.

To je dan, ki ga je Gospod naredil; radujmo in veselimo se v njem.
Ps. 117, 24.

A. 1. Hudi prepiri so bili nekaj med Filistejci in Izraelci; obilno krvi je se prelilo v krutih bojih, poslednjič pa judovski kralj David premaga in pobije sovražnike Filistejce. „Ko je David Filistejca premagal, in se vrnil, so prišle žene iz vseh Izraelovih mest, prepevaje in plesaje kralju Savlu naproti z bobni veselja in s cimbalami. In žene so plesaje prepevale in rekle: Pobil jih je Savel tisoč, David pa deset tisoč.“ (1. Kralj. 18, 6—7.)

2. Še slavnjšega vojvodo nam današnji sv. evangelij stavi pred oči: Jezusa Kristusa, Zveličarja našega. Dolga in huda je bila bitka; obilni so bili sovražniki zoper Jezusa; sicer so ga umorili in v grob zaklenili — pa tretji dan se Jezus zopet prikaže: zmagalec. Tri pobožne žene mu hitijo naproti do ostenj groba, da bi ga počastile in pomazilile, pa grob je bil že odprt in prazen; in angelj božji jim reče: „Nikar se ne ustrašite! Ve iščete Jezusa Nazarenskega, križanega; vstal je, ni ga tukaj.“ (Mark. 16, 1—7.)

V spomin tistega dneva in visokega dogodka imamo današnji sveti praznik — Velikonoč, vstajenje Jezusa: dan splošnega in največjega veselja, ki se razlega po vsem krščanskem svetu, za katero nas vnema sv. katoliška Cerkev, rekoč: *To je dan, ki ga je Gospod naredil; radujmo, in veselimo se v njem.* (Ps. 117, 24.)

3. Davi zarano je bilo vse na nogah; vse je hitelo Jezusu, zmagaletu naproti; vse mu je slavo spevalo, častilo in hvalilo ga — le ti, ljuba duša, si morda mrzla in brez veselja ostala! Ker ne pomisliš,

kako slaven premagalec je Jezus. Zato vam želim zdaj razložiti, kako grozne sovražnike naše je Kristus za nas premagal, kolike nesreče nas je otel, da bi se v Jezusu veselili danes in vselej; in rečem: Jezus je premagalec — smrti.

B. 1. Vsaka stvar ima svoje sovražnike, metuljček na cvetlici, tičica na gnjezdu, mravljica v svojem visokem domu. Tudi človek nobeden brez sovražnikov ni. Naš najhujši sovražnik je nemila smrt; ona se ne dá preprostiti, nobenega ne izpusti, in slehrnega grozno zdela ali spremeni. Kraljica španska, Izabela, je bila uzor vse lepote in ženske krasote. Smrt pa jo je tako ugonobila, da je postala grda in nagnjusna, tako, da se je sv. Frančišek Boržija kar prestraši. Pa tega grozovitega sovražnika, smrt, je premagal Jezus: α) za se. — On je resnično umrl na sv. križu: prevrtlili so mu roke, prevrtali noge, in prebodli sv. srce, da je pritekla sokrveca, znamenje gotove smrti. Judje ga gledajo umirajočega; mrtvega snamejo in v grob položijo: pa Jezus je res vstal, govori angelj božji, in se je ljudem prikazaval skozi štirideset dni. Videle so ga pobožne žene, videli so ga apostoli, da je Gospod res od mrtvih vstal in zopet živi. In žalost zaradi smrti Zveličarja se je spremenila v stoterno veselje; dan vstajenja postane dan največjega veselja za Jezusa, Marijo Devico, za apostole in učence: „To je dan, ki ga je Gospod naredil; radujmo in veselimo se v njem —“ tudi mi kristijani, ker ljubi Jezus je premagalec smrti tudi β) za nas.

Na smrt bolni Job leži zapuščen, ves gnjil in krastav na gnjishču; s črepinjo si drga skeleče rane ter čaka bližnje smrti. Napolnjen sv. Duha vidi Zveličarja, ter se tolaži, govoreč: „Vem namreč, da moj Odrešenik živi, in zopet bom obdan s svojo kožo, in v svojem mesu bom videl svojega Boga. Jaz sam ga bom videl in moje oči ga bodo gledale, in ne drugi; to upanje je hranjeno v mojem sreč.“ (Job 19, 25—27.)

To vero našega bodočega vstajenja nam je Sin božji, Jezus Kristus, potrdil s svojim lastnim vstajenjem, ter nam ga zagotovil s svojo božjo, vsemogočno besedo, govoreč: *Ne čudite se temu; ker ura pride, ob kateri bodo vsi, ki so v grobljah, slišali glas Sina božjega. In bodo prišli, kateri so dobro delali, v vstajenje življenja, kateri so pa hudo delali v vstajenje obsodbe.* (Jan. 5, 28—29.)

Zato se sv. apostol Pavel šaluje s smrtjo, ter piše: *Glejte! skrivnost vam povem: Vsi bomo sicer vstali, pa spremenjeni ne bomo vsi. V hipu, v trenutku očesa, na posledno trobento; zapela bo*

namreč trobenta, in mrtveci bodo vstali nestrohljivi. in mi se bomo spremenili. To strohljivo mora namreč obleči nestrohljivost, in to umrljivo obleči neumrljivost. Ko bo pa to umrljivo obleklo neumrljivost, takrat se bodo spolnile besede, ki so zapisane: Pošla je smrt v zmagi. Smrt! kje je tvoja zmaga? Smrt! kje je tvoje želo? (1. Kor. 15, 51—55.) Ker nemila smrt ne pokončava več našega telesa, ne uničuje več naših dobrih del, saj ljubi Jezus sam pravi, da po vstajenju bodo prišli, kateri so dobro delali, v vstajenje življenja. Smrt je podobna groznemu gadu, ki ima strupen žalec, s katerim umori pičenca; ko pa jo je Jezus premagal, strl ji je žalec, da naših del umoriti ne more.

Skoro splošna navada — od cesarja Jožefa II. uravnana — je na Velikonoč miloščino dajati ali zbirati za ubožce. Tudi mi zaostali ne bomo, temuč pri vsaki priliki revežem pomagali in darovali, kolikor spremoremo. Saj vemo in verujemo, da si v večnost s seboj nesemo, kar tukaj miloščine opravimo iz ljubezni do Jezusa. Smrt je od Jezusa premagana, nam naših dobrih del uničiti ne more. In kakor so ženjice vesele na večer, ko so obilno lepe pšenice nažele, in kakor trgovci prepevajo iz bogate trgatve, in kakor lovci in ribiči težko obloženi s plenom veselo korakajo domov: tako, in še neskončno veselejši boš ti, kristijan, okinčan s svojimi dobrimi deli na dan vstajenja, prišel iz svojega groba, ter šel v Očetovo hišo večnega veselja. Ne enega dobrega dela ti smrt pokončala ne bo! *To je dan, ki ga je Gospod naredil; radujmo in veselimo se v njem.* Zapomnimo si torej prelepi opomin sv. apostola Pavla, kateri je že Galačanom pa tudi nam vsem kristijanom zapisal, govoreč: *Ne motite se: Bog se ne pusti zasmehovati. Kar namreč človek seje, to bo tudi žet. Kdor torej seje v svojem mesu, bo od mesa tudi žet pogubljenje; kdor pa seje v duhu, bo od duha žet večno življenje. Dobro delajmo, pa ne opešajmo, ker ob svojem času bomo želi, ako ne opešamo. Dokler tedaj čas imamo, delajmo dobro vsem, zlasti pa domačinom vere.* (Gal. 6, 7—10.)

Še drugi veseli nasledek od Jezusa premagane smrti vam moram naznaniti, in je ta: da naše trpljenje ni zastoj — ali ni prazno. — Če kdaj — se gotovo sedanje dni svet po pravici sme imenovati: dolina solz. Kamor pogledamo, povsod so nadloge; kamor uho naslonemo, povsod odmeva stoterni oj in joj! Potoki usahnejo, reke premrznejo, revežem solze pa vedno tečejo, ker trpljenja in hudih nadlog ri konec ne kraja. Najhujše pri tem pa bi bilo, če bi vse te nadloge brez nebeškega plačila, ali zastoj morali prenašati. Jezus

je premagal smrt tako temeljito ali popolnoma, da naše trpljenje ni prazno ali zastoj, temuč nam prinese nebeško krono večnega veselja.

Jezus, Sin božji, je moral veliko trpeti. Še so nam njegove krvave rane živo pred očmi; še se dobro spominjamo prelite njegove krvi; še nismo pozabili krvavega potú na Oljski gori, ne tužnega joka na Kalvariji, kakor smo v korizmi premišljevali. Dvema učencema pa je Jezus posvarilno povedal, ko sta se spodtikala in menila o njegovem trpljenju, ter je rekel: *O vi nespametni in kesnega (trdega) srca, verujte vse, kar so govorili preroki! Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel, in tako v svojo čast šel?* (Luk. 24, 25—26.) Skozi trpljenje je moral iti mili Zveličar v svojo nebeško večno slavo. To trnjevo stezo pa moramo za Jezusom tudi mi korakati, ako hočemo doiti v nebeško čast. Trpljenje nam je mili Jezus priporočil in za dedščino zapustil, govoreč: *„Ako kdo hoče za menoj priti, naj zataji sam sebe in vsak dan svoj križ sprejme, in nasleduje mene.* (Luk. 9, 23.) V tem naročilu se mi pa posebno dve besedi dozdevate čudoviti, namreč: „hoče“ in „vsak dan“. — Jezus pravi: ako kdo hoče za menoj priti: jaz nikogar ne silim; tvoja celo prosta volja je, moj križ sprejeti, in skoz voljno trpljenje za menoj iti v nebesa. Pomenljiva je druga beseda: „vsak dan“ — (quotidie). Jezus namreč z nami ni zadovoljen, če bi vsak mesec ali vsako leto križ trpljenja zadeli na svoje rame; On tirja, da vsak dan trpimo!

Vesela za nas pa je ta resnica, da nam smrt našega trpljenja ne pokončava, da naše trpljenje ni zastoj. — Uboga živinica veliko trpi — po zimi pa tudi poleti; pa ob smrti njeni je vsemu konec. Neverneži tudi o človeku enako sodijo. „Sami pri sebi napačno mislijo“, govori sv. Duh. „Kratek in težaven je čas našega življenja in ni ohladila ob koncu človekovem, in za nobenega se ne vé, da bi se bil vrnil iz spodnjega sveta. Iz nič smo se namreč rodili, in kmalu potem bomo, kakor da bi nas nikoli ne bilo; ker sapa v našem nosu je dim, in beseda iskra, za zgib našega srca; ko ugasne, je pepel naše truplo, in duh se razkadi, kakor tanek zrak, in naše življenje preide kakor sled oblakov, in zgine kakor megla, ki jo solnčni žarki preženejo in njegova gorkota potlači; in naše ime bo s časoma pozabljeno, in nihče se ne bo spominjal naših del.“ (Modr. 2, 1—4.) Zato pa hudobni ljudje, ki božje vere nimajo, nič nočejo trpeti; križna steza za Jezusom jim je bedarija, trpljenje jim je neznosljivo; po samih rožicah posvetnega veselja bi radi dirjali, kakor že sv. Duh o njih govori, da pravijo: „Zatorej pridite in uživajmo pričujoče dobrote, in hitro rabimo stvari še v mladosti. Napolnjamo

se z dragim vinom in mazilom, in naj nam ne odide časov cvet. Venčajmo se s cveticami, dokler ne zvenejo; naj ga ne bo nobenega travnika, ki bi ga naša sladnost ne prehodila. Nihče izmed nas ne bodi ločen od naše potrate; povsod puščajmo za seboj znamenja veselja, ker to je naš delež, in to je naš poklic". (Modr. 2, 6—9.)

Pobožen, veren kristijan pa rad zadene križ trpljenja na svoje rame, ter ga veselo nosi za Jezusom do hladnega groba, ker vemo in verujemo, da ga zastonj ne nosimo, temuč da si s trpljenjem zaslužimo večno slavo. Sam Jezus nas tako uči. Sin božji je svojim učencem povedal, da jih nič dobrega ne čaka na svetu; hudobneži jih bodo zaničevali, preganjali, iz zbornice suvali, morili, klali, žgali; da morajo kelih trpljenja tudi oni do dna izpiti. Pa jih opozori, da se tega naj nič ne bojijo: več ko za Jezusa pretrpijo, večje bo plačilo, ter reče: *Blagor vam, kadar vas bodo kleli, preganjali in vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zaradi mene, veselite in radujte se, ker vaše plačilo je obilno v nebesih.* (Mat. 5, 11—12.)

Vsi sveti apostoli in učenci pa tudi svetniki božji so neizmerno veliko in grozno trpeli. Odličnjak v trpljenju za Jezusa je posebno sv. apostol Pavel, ki svoje nadloge Korinčanom sam popisuje, govoreč: „Bil sem v mnogih nadlogah, večkrat v ječah, v ranah črez mero, velikokrat v smrtnih nevarnostih. Od judov sem jih petkrat po štirideset eno manj prejel. Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamnjevan, trikrat sem se z barko potopil, noč in dan sem bil v globočini morja; velikokrat v nevarnostih na potih, v nevarnostih na vodah, v nevarnostih med razbojniki, v nevarnostih med rojaki, v nevarnostih med neverniki, v nevarnostih v mestu, v nevarnostih v samoti, v nevarnostih na morju, v nevarnostih med lažnjivimi brati; v trudu in revii, v mnogem čuvanju, v lakoti in žeji, v pogostih postih, v mrazu in goloti“. (II. Kor. 11, 23—28.) In poslednjič je še trpel sponse, ječo in rabeljna krvavi meč! Pa vse je voljno prenašal, še smrt zaradi Jezusa je veselo pretrpel, ker je vedel in zaupal, da ga za kratko trpljenje čaka večna neskončna slava. Zato je tudi nam trpinom zapisal čudežno tolažljive besede, govoreč: *Naša sedanja kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko večno čast, katera vse preseže.* (II. Kor. 4. 17.)

Napočil bo dan našega vstajenja, ko nas bo Jezus oživil, ter nam vsako trpljenje neskončno poplačal. Tvoje solze se ti bodo spremenile v dragocene bisere; tvoje rane se ti bodo svetile, podobne ranam častitega Jezusa; ves boš obdan od nebeške slave! Res: *To je dan, ki ga je Gospod naredil; radujmo in veselimo se v njem!*

C. Dné 7. prosenca je bil na S. slovesni pogreb. Cela pobožnost je trajala tri ure, prav obilno vernikov se je udeleži. Djali so k časnemu počitku deklico Marijo Šp., ki je čez 18 let hudo bolezen trpela. Prehladila se je bila in dobila katar v želodcu, potem se pridruži želodčni rak in krč, ki jo je redno vsak dan po dvakrat zgrabil in po 4—5 ur v omedlevici držal, na to redno nastopa bljuvanje zaužitka, kar ji nove bolečine prouzročuje. Pridružil se je še protin, ki jo čez 18 let na bolestno posteljco priveže. Radi smo jo obiskavali ob njeni boleznih, ko je križanemu Jezusu podobna sicer molila in javkala — pa voljno trpela. Radi so jo obiskavali na smrtni postelji — mladeniči in deklice, pa vsak se je posolzil nad sčimžanim truplom. Do srca ginjeni smo pa vsi bili — ko so bele deklice njeno rakev v grob spuščale, po licu pa se jim utrinjale debele solze in v grob kapljale. Pri takih žalostnih dogodkih naj ljubi Jezus, premagalec smrti, nam vsem v tolažbo bo! Le delajmo dobro! trpimo veselo za Jezusa, če bi tudi osemnajst ali dvajset let bilo treba na bolestni postelji javkati. Ljubi Jezus nam bo vse to stotero poplačal in nam dal zlato krono večnega veselja! Amen. Simon Gaberc.

2. Kaj nas uči Kristusovo vstajenje?

Gospod je res vstal, in se je prikazal Simonu. Luk. 24, 34.

„Jezusa iščete Nazareškega križanega; vstal je, ga ni tukaj,“ rekel je angelj ženam na današnje jutro, ko so prišle do Jezusovega groba, da bi bile z dišavami mazilile njegovo truplo. Vstajenje Kristusovo je torej veselica velikonočnih praznikov, nad katero se raduje več nego 200 milijonov katoliških kristijanov, in zaradi katere se po vseh petih delih sveta razlegajo hvalne pesmi velikonočne Aleluje, rekoč: *To je dan, katerega je Gospod naredil, pridite, da se v njem veselimo!* — Prve priče Kristusovega vstajenja bili so ravno njegovi morilci in križalci, varuhi njegovega groba, ki nevstrašeni stopijo pred velike duhovne in jim pravijo: Kristus, katerega ste vi križali, vstal je od smrti. Na to pa se Kristus sam najprej prikaže svoji ljubeznivi materi Mariji, da jej tako rekoč iz srca izdere puščico bridke žalosti, ki je bila v njem zasajena zaradi njegove smrti. Potem prikaže se Mariji Magdaleni v podobi vrtnarja; za njo prikaže se ženam, ko so se vračale od njegovega groba; za njimi prikaže se Simonu, Petru, in zvečer dvema učencema na potu v Emavs, v podobi popotnika. Za tema prikaže se zopet večkrat zaporedoma vsem svojim učencem, ž njimi je in pije, se jim daje dotakniti in se ž njimi ravno tako ljubeznivo razgovarja, kakor poprej pred svojo smrtjo. Vstajenje Jezusovo je prigodba, o kateri vé in se pogovarja ves Je-

ruzalem. Vstajenje Jezusovo je pa tudi za nas tolike važnosti, da sveti apostol Pavel pravi: *Ako Kristus ni vstal, je prazna naša vera.* Kaj da nas uči Kristusovo vstajenje od smrti, — to hočemo danes ob kratkem nekoliko premišljevat na čast in slavo zmagovalca Kristusa, v čigar imenu me zvesto poslušajte!

1. Prvi nauk, posnet iz vstajenja Kristusovega, je nauk, ki potrdi našo vero, da je Jezus Kristus v resnici Sin božji. Zategadelj so pa tudi njegovi nauki božji nauki, njegove zapovedi božje zapovedi in njegove obljube božje obljube. Kristus sam je neverne farizeje in pismouke, ki so hoteli od njega imeti čudež, da je v resnici od Boga poslan, zavrnil na svoje vstajenje, rekoč: *Hudobni in prešestni rod znamenja išče; a znamenje se mu ne boče dalo, razun znamenje Jona preroka. Kakor je bil namreč Jona v trebuhu ribe tri dni in tri noči, tako boče Sin človekov v srci zemlje tri dni in tri noči.* Poleg teh svojih besed je Jezus v resnici tretji dan iz lastne moči neumrljiv in častitljiv od smrti vstal, in s tem svoje učence, kakor svoje sovražnike, farizeje in pismouke prepričal, da ima božjo moč in oblast, da mora torej Bog biti. S tem je izpolnil svoje prerokovanje, ko je judom rekel, s prstom pokazavši sam na sebe, rekoč: *Poderite ta tempelj, in v treh dneh ga bom zopet sezidal.* S tem je Jezus neovrgljivo spričal, da so njegovi nauki gola resnica, da je njegovo poslanstvo iz nebes, da je Sin božji.

2. Drugi nauk, posnet iz Kristusovega vstajenja za nas, je ta, da naša vera v Kristusa nikdar ne more biti dosti trdna, naše zupanje vanj nikdar dosti močno, in naša ljubezen do njega nikoli dosti velika. Zakaj kdo ne bi vanj veroval, ki je resnico svojih naukov z brez števila veliko čudeži potrdil, s svojo smrtjo jih zapečatil in s svojim vstajenjem jih spričal? Kdo ne bi v Kristusa zaupal, ki je grob in trohno, greh in smrt in pekel užugal in nam mogel v našo tolažbo reči: *Ne bojte se, jaz sem svet premagal, in tudi vi ga bote,* — in zopet: *Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji.* In poslednjič, kdo ne bi se z vso ljubeznijo oklenil njega, ki je za nas dal kri in življenje, ki je za nas križ in smrt pretrpel in nas po besedah svetega pisma zapisane nosi v svojih ranah tako, da sveti apostol kliče: *Proklet bodi, kdor ne ljubi Gospoda našega Jezusa Kristusa.*

3. Tretji nauk, posnet iz Kristusovega vstajenja, je naše poroštvo, da bodemo tudi mi enkrat od smrti vstali k novemu večnemu življenju. — Kristus je o svojem vstajenju pri več priložnostih naprej

pravil, in je to prerokovanje v resnici izpolnil. Ravno tako razločno je pa tudi o našem vstajenju govoril, rekoč: *Pride ura, ko bodo vsi, ki so po grobéh, glas Sina božjega zaslišali in vstali; kateri so dobro delali, vstali bodo k večnemu življenju, kateri pa hudo, v večno trpljenje.* Jezus Kristus torej, kateri je imel moč in oblast Jajrovo mrtvo hčer, mrtvega Najmljanskega mladeniča v življenje obuditi in je vže štiri dni v grobu ležečega Lazarja iz groba v življenje poklical, in kateri je sam tretji dan iz lastne moči častljivo iz groba vstal, bode po svoji vsemogočnosti tudi naša trupla, akoravno v prah in pepel spremenjena, k novemu življenju obudil. Kristus, kot naša glava, bode tudi nas, svoje ude za seboj iz groba potegnil. Kaj ne, velik čudež, takorekoč nemogoče se nam vidi vstajenje človekovo potem, ko je v grobu strohnelo njegovo truplo; a povem vam, da je še večji čudež vstvarjenje človekovo. Zato cerkveni učenik Tertulijan takim, kateri nad svojim vstajenjem dvomijo, tako-le odgovarja: „Ta svet, kako je postal? Ali ne iz nič? In vi sami kaj ste bili, predno ste ljudje postali? Nič. Kaj se vam torej zdi bolj težko: postati, kar ste vže bili, ali postati, kar še nikoli niste bili? Gotovo je veliko večji čudež, iz nič kaj narediti, kakor pa popraviti, kar ste vže enkrat bili. Bog pa je začel z bolj težkim, namreč z vstvarjenjem, da tem lažje verujete to, kar je bolj lahkega, namreč vstajenje.“

4. Četrty nauk, posnet iz Kristusovega vstajenja, je za nas ta, da naj nas skušnjave, križi, trpljenje in bolečine tega življenja ne strašijo, temveč se ozirajmo na svojega vojskovodjo v njegovi zmagi. Zakaj Jezus Kristus, ki je premagal svet in pekel, pomaga tudi nam premagovati skušnjave sveta, mesa in hudobe. Ne godrnjajmo nad križi in trpljenjem, zakaj tudi Kristus moral je trpeti in po trpljenju iti v svojo čast; ravno trpljenje nam nadaljuje pot v veselje, saj če bomo ž njim trpeli, pravi apostol, bomo ž njim poveličani. Vse bolečine, vse trpljenje sedanjega časa, govori zopet apostol, niso nič v primeri s častjo in z veseljem, katero ima po smrti onkraj groba nad nami razodeto biti. Zato se tolažimo v svojih bridkostih in pod butaro trpljenja, da kakor je za Kristusa po velikem petku njegovega trpljenja in njegove smrti, tako bode tudi za nas napočilo jutro velikonočne vesele Aleluje.

5. In poslednjič nam bodi Kristusovo vstajenje tolažba, kadar spremljamo svoje ljube ranjce do groba, in se moramo ondi od njih posloviti. — Kdo bi zameril očetu ali materi, kadar jima smrt vzame edinega slna, če se solzita na njegovem grobu, kateri jima bode zaveznil njuno edino dete, njuno veselje, upanje, palico in podporo

starih let? Ali kdo more zameriti otrokom, če bridko jokajo ob grobu, kateri jim ima zasuti skrbnega očeta ali ljubeznivo mater, ker jim ne gre iz spomina, koliko so za-nje trpeli, koliko prestali, koliko prehodili, koliko svojim ustom pritrgovali, da so ustanovili njih časno srečo; odslej pa ga ne bode več tako milega očeta, tako skrbne roke, tako rahlega in ljubeznivega srca, kakor je bilo srce rajnee matere, kakor je bila skrbljivost pokojnega očeta? O res, kako bridek je spomin, da smrt razdira vsakotere zveze! A ljubi moji! *ni nam žalovati*, pravi apostol, *kakor takim, ki upanja nimajo. Zakaj ako verujemo, da je Jezus umrl in vstal, tedaj bo Bog tudi tiste, kateri so v Jezusu zaspali, z njim pripeljal, in tako bomo vedno z Gospodom.* (Tes. 4.) Kristusovo vstajenje nam je porok, da bomo tudi mi vstali, ter se z vsemi tistimi, katere smo svoje žive dni ljubili, zopet snidli, ter se nikoli več od njih ne ločili. Zato zapoveduje apostol Tesaloničanom: *Tolažite se torej med seboj s temi besedami!* (Tes. 4, 18.)

Zategadelj, ljubi kristijani! prizadevajmo si pred vsem drugim, da si svoje žive dni s čednostmi in dobrimi deli, s spolnovanjem Božjih zapovedi in svojih dolžnosti častljivo vstajenje sodnji dan preskrbimo; sejmo po povelju aposteljnovem v duhu, da bodemo cd del duha želi večno življenje ter vredni spoznani, pred sedežem za nas darovanega božjega Jagnjeta kedaj peti večno nebeško Alelujo! Amen.

M. Torkar.

Velikonočni ponedeljek.

Trojna Aleluja.

Ali ni bilo najno srce goreče v naju, ko je — Jezus — po poti govoril, in nama pisma razlagal?

Luk. 24, 32.

A. 1. Preljubi kristijani! veselega obraza vas vidim danes pred seboj, vsakemu veselje na licu igra, iz vašega srca le radost doni. Žalost, katero smo imeli pred enim tednom pod božjim razpelom, je zginila; solze sočutja pri Jezusovem grobu so usahnile, srce veselo nam bije! Aleluja povsod se razlega.

2. Podobni smo dvema učencema v današnjem sv. evangeliju, kakor ste ga zdajkar zaslišali. (Luk. 24, 13—35.) Grozno žalostna gresta iz Jeruzalema, kjer so farizeji jima milega Jezusa umorili, sramotno na križ pribili. Same bridke žalosti skoro ne moreta govoriti. Pa Jezus v obliki tujca se jima pridruži, ju uči, in sv. pismo razlaga,

da veselo korakajo v Emavs. Nova žalost se ju loti, ko se Jezus podviza dalje iti. Zato ga prosita, naj pri njuju ostane še pri večerji in po noči. Zdaj se jima dá spoznati po lomljenju kruha ter zgine. Veselega potovanja pa sta se učenca pozneje še vedno spominjala v nadlogah, bridkosti in žalosti, govoreča: „Ali ni bilo najino srce goreče v naju, ko je — Jezus — po poti govoril, in nama pisma razlagal?“ (Luk. 24. 32.)

3. Iz od mrtvih vstalega Zveličarja, ali iz božjega groba izvira veselje tudi za nas, da nam sree ljubezni božje zagori. Zato ob vstajenju pred božjim grobom duhovnik zapojejo trikrat aleluja: prvič z nizkim ali globokim glasom, potem z višjim in zadnjič z najvišjim, kar nas spominja na trojno veselje sedanjih dnij, katero vam zdaj razlagati želim, ko vam zapojem t r o j n o a l e l u j a, in sicer: 1. A l e l u j a g r e š n i k o v, 2. A l e l u j a p o b o ž n i k o v, 3. A l e l u j a z v e l i č a n c e v. — Stopi, ljubi Jezus, med nas, da bo moja beseda ljubezni božje žareča, da bo naše srce goreče, naše želje pa po nebeškem veselju hrepeneče! Pobožno me poslušajte.

B. Veselje je sladek občutek našega srca zarad kakšne dobre reči; kadar najvišjo stopinjo ali mero doseže, imenuje se radost. Naše srce je vstvarjeno za veselje; žal, da nekateri le iščejo:

1. V e s e l j e g r e š n i k o v. — Tem so zapeli škof Slomšek posvarilno pesmico: „Preljubo veselje, oj kje si doma,“ ko pravijo, da nekateri lovijo veselje po goščavah, po livadah, pri godcih, na plesu, pri pojedinah in veselicah različnih. Saj že božji Duh o takih posvetnih veseljakih govori, da pravijo: „Pridite, in uživajmo pričujoče dobrote, in hitro rabimo stvari še v mladosti. Napolnimo se z dragim vinom in mazilom, in naj nam ne odide časov cvet. Venčajmo se s cveticami, dokler ne zvenejo, naj ga ne bo nobenega travnika, ki bi ga naša sladnost ne prehodila. Nihče izmed nas ne bodi ločen od naše potrate; povsod puščajmo za seboj znamenja veselja, ker to je naš delež, in to naš poklic.“ (Modr. 2. 6—9.)

Ali ni to živa podoba sedanjih posvetnjakov? ali ni to oblika njihovega razveseljevanja? Radi gredó v Emavz — jest in pit, pa brez Jezusa. Radi šetajo v prosti naravi namesto službe božje, torej se jim Zveličar ne pridruži. Trgajo rožice nedolžnosti po livadah in goščavah, da se mili Jezus za nje joče. Na svojih stezah zapuščajo grešna znamenja svojih požrešnih veselic. Kako hrumijo, v pozni noči vreščijo posvetnega veselja napolnjeni — za Jezusa pa se nič ne zmenijo. Ja! nekateri si toliko težo veselja nabašajo, da na stezi opešajo, in si ga domov donesti ne morejo.

Pa grešnika veselje je kratko, bodeče, in njegova aleluja mu brz oddoni. Nasledki so hudi: težka vest, nemir, žalost, solze do smrti, nesreča. Že Adam, prvi grešnik, je kratko užival veselje iz jedi prepovedanega sadu. Še tisto večerko prvega dné prestopka zadene ga grozna kazen zanj in ves Adamov rod! (Gen. 3.) Ob Noevem času so živel sami posvetnjaki, uživali so vse sladnosti sveta v najobilnejši meri, tako da Bog sam toži o njih govoreč: *Popačilo je vse meso svojo pot na zemlji.* (I. Moz. 6, 12.) Kakšne nasledke pa je to imelo? — Ljubi Bog je čakal sicer stoⁱⁿ dvajset let; ko se pa poboljšali niso, in še le Noeta pri tesanju barke zasmehovali, se norčevali — jih vesoljni potop vse zaduši. Kaj bi vam govoril o pohotnih Sodomeih, ki so dostojnost človeka spremenili v nemarnost živine, imenitnost ženstva onečastili, slavo devištva ogrdili. Pa vsako šolsko dete nam tudi vé povedati, da po kratkem razveseljevanju je te samopašnike zadela žareča šiba božja. Izraelci so v puščavi jokali, mrmrali, ker ni bilo jesti ne piti. Bog se jih usmili, pošlje jim celo trumo slastnih prepelic. Le koliko veselje so pač gladovni judje morali imeti nad toliko mero mesa, ki ga že dolgo nič več uživali niso. Le kako so letali in se drli za prepelicami cela dva dneva in eno noč; kako željno so jih grešni mrmrači pojeli. Pa to veselje bilo je kratko, in kazen božja za petami sledi. Sveto pismo nam to tako-le popisuje: „Prišel je veter od Gospoda, in vzdignil prepelice, ter jih prenesel črez morje, in jih je usul nad šotorišče, kolikor se en dan prehodi pota, od vseh šotoriščnih strani okrog, in so letale po zraku dva laketa visoko nad zemljo. Ljudstvo je tedaj hodilo ves tisti dan, in tisto noč, in drugi dan, in nabiralo prepelice; kdor malo — deset starov; in so jih sušili okrog šotorišča. Še je bilo meso med njihovimi zobmi, in te jedi še ni zmanjkalo, in glej, srd Gospoda se je vnel nad ljudstvom, ter ga je udaril s silno veliko morijo. In imenoval se je tisti kraj pokop poželjivosti. Ondi so namreč pokopali ljudstvo, ki je poželevalo.“ (IV. Moz. 11, 31—34.) Veselje grešnika je kratko, njegova aleluja brz omolkne, pa nastopi grozni joj za čas in večnost. Zato sv. Avguštin posvetnjakom kliče: *Kratko je, kar mika, večno je, kar pika.* Takim mili Jezus preti: *Joj vam, ki se zdaj smejete, ker žalovali in jokali bote.* (Luk. 6, 25.)

Morda pa ta zagrožnja ni več res? Žalico! le prepogostno je na dnevnem redu. Iz neštevilnih žalostnih prizorov vam le samo eno zgodbo naznanim, ki se je leta 1871 na današnji svetek zvršila pri sv. Petru. — Služba božja se je opravljala pri podružnici M. Device. Mnogo posebno mladega ljudstva je šlo v Emarz posvetnega veselja iskat, pa so ga tudi obilno našli. Kmalu po sv. maši, deloma že prej,

se krčmarjeva hiša napolni. Tenkih mladeničev in zalih deklic je kar mrgolelo, kakor urnih mravljič na mravljinjaku. Pijejo, jedó, pojejo, vriskajo, na večernice seveda pozabijo večinoma; godba in ples pridruži se vmes, vse se šteje v dvojice! Solnce za goro hiti, in deklice tira domov, katerim se tudi mladeniči pridružijo. Dvojica za dvojico veselo koraka in prepeva po vasi mimo farne cerkve na čolniču prek Drave. V čolniču veselo prepevajo, norčujejo, šalijo, suvajo. Nemir ali teža čolnič prevrže, in „lušni“ ljudje na dnu Drave pod valovi zaspijo! —

Oh! kako grozno je veselje grešnikov, njihova aleluja se še od jutra do večera ne razlega. Ljuba mladina! ne iščite takega veselja; skrbite:

2. za alelujo pobožnikov. — Nekateri si mislijo, da pobožen človek bi se moral vedno kisló ali žalostno držati, da ne sme nikoli vesel biti, se na nobeni veselici ne prikazati. Zato se pobožnosti ne poprimejo, ali bojijo. — Pa ta misel je celo kriva! Kaj, ali ni bil mili Jezus pri veselici v Kani Galilejski? Ali se ni veselil, ko je v svoji vsevedočnosti gledal pred seboj velikansko delo svojega odrešenja, kar nam spričuje sv. evangelist Lukež, govoreč: *Tisto uro se je — Jezus razveselil v sv. Duhu, in je rekel: Zahvalim te, Oče, Gospod nebes in zemlje! da si to zakríl učenjakom in modrijanom, in si razodel otročičem. Pač, Oča: ker tako je bilo dopadljivo pred teboj.* (Luk, 10, 21.) Kajli ni bila vesela Marija, Mati božja, ko jo je teta sv. Elizabeta bila tako čudežno pozdravila? Veselje svojega prečistega srca je izrazila v prelepi pesmici, govoreča: *Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju.* (Luk. 1, 46—47.) Veselje pobožnih učencev pa nam opisuje današnji sv. evangelij, ki sta šla v Emavz, sprva sicer žalostna; ko se jima Jezus pridruži, sta bila silno vesela, da rečeta: „Ali ni bilo najino srce goreče v naju, ko je — Jezus po poti govoril, in nama pismo razlagal?“

Če tudi pobožni človek mora srkati kelih bridkosti, je vendar sredi nadlog še zmiraj veselega srca, ker ve, da za Boga trpi, in da ga Jezus rad ima. — Ako namreč pobožno živimo, in se varujemo greha, tedaj je Jezus s svojo milostjo vedno poleg nas; če pa mali greh storiš, se podviza dalje iti, in te zapusti; s smrtnim grehom pa ga nehvaležno odpodiš od sebe. Biti poleg Kristusa presladki je raj, piše preslavni Tomaž Kempčan. V njegovem spremstvu ti je srce ljubezni goreče; v njegovem društvu aleluja vedno doni.

Sv. Anton, puščavnik, je bil vedno veselega srca in lica. Ako o tujci prišli po nauk ali tolažbo, pa ga prej poznali niso, se jim

je reklo, da so ga izmed stotine vseh drugih puščavnikov brž spoznali: Tisti je Anton, ki je najbolj vesel! V gosti puščavi te gleda božje oko; po nezmerni ravnici te vodi božja desnica! Jezus je povsodi tovariš pobožnemu, ki ti veselje in kratki čas dela, da se iz tvojega srca in ust vesela aleluja razlega! — Tako se bere tudi o sv. Romvaldu, plemenitem mladeniču bogatega roda, ki je pa svet zapustil, in v sveti samoti služil le Bogu. Bil je ponižen, postil se je rad, molitva je bila njegova radost; božje reči je pobožno premišljeval, grehe objokaval. Bil pa je vedno tako veselega obličja, da je njegov pogled slehernega razveselil. (Brev. 7. febr. V.)

Tako veselje priporočuje sv. apostol Pavel tudi nam, ko piše: *Veselite se vselej v Gospodu; zopet rečem, veselite se.* (Fil. I. 4, 4.) Kdo izmed vas, ljubljeni poslušalci! bi še ne bil okusil veselja iz pobožnega življenja? Kolikokrat nam je srce poskakovalo pri pridigah, ko se nam je razlagal božji nauk, kakor dvema učencema, nauk o milem Jezusu, njegovem trpljenju, križanju, častitem vstajenju. Ko so nam pridigovali o ljubi M. Devici, Materi božji, kako usmiljena da je do nas ubogih grešnikov zdaj in posebno še tudi ob naši smrtni uri? Komu ni srce bilo goreče, komu se lice ni žarelo veselja in nebeške radosti, ko so nam dušni pastir govorili o našem nebeškem Očetu, ki je svet toliko ljubil, da nam je poslal Odrešenika, svojega edinega Sina, na zemljo; ko so nam popisovali našo prelepo nebeško domovino! Ob takih prilikah in slučajih smo si tudi mi govorili, kar sta se menila Emavzčana, ko jima je bil Jezus zginil: „Ali ni bilo najino srce goreče v naju, ko je Jezus po poti govoril, in nama pisma razlagal? In to veselje se v našem srcu ponovi, ko se spominjamo tiste pridige, ki nas je med pobožnike pripeljala. — Človek ne živi samo ob kruhu, ga ne veseli samo pijača; dušno veselje daje pobožnim zveličanski nauk iz božjih ust. — Še večje veselje dobivajo pobožni ljudje iz svetih zakramentov, recimo: pokore in presv. rešnjega Telsa. — Pokora je sicer nekaterim bridka, vendar je vzveličalna in vesela pobožnim, kakor grenki pelin, ki te presune in strese, če si tudi močen možak, pa ti želodec in glavo ozdravi. Ona raztrga verige pekla, da veselo porečemo s kraljevim pevcem Davidom: *Hvaljen bodi Gospod, ki nas ni dal v rop njihovim zobem! Naša duša je oteta kakor vrabelj iz zanjke lovcev; zanjka je raztrgana, in mi smo rešeni.* (Ps. 123, 6—7.)

Fantič je imel v kletki senico zaprto; klavirno se drži in žalostna klinčke prebira. Srečno je našla še vrzelj, skoz katero oguljena smukne in odrči. Veselo po drevji skaklja in milo prepeva, kakor bi se Stvarniku zahvaliti hotela za ljubo otetvo in prostost. Še lepše prepeva večnega ognja rešena duša, ter hvali Boga, ki jo je skozi vrzelj sv. po-

kore po svojem namestniku ali spovedniku iz žarečega pekla izpeljal, ter jo postavil na drevo pobožnosti in prostosti božjih otrok.

Kaj bi vam še pravil o veselju pobožnih dušic, katero jim izvira iz presv. Rešnjega Telesa ali že pri obiskavi, uživanju ali pri sv. maši? Saj vsak pošten kristijan vé, da to je za nas največja sreča, ako smemo pred Jezusa poklekniti ali ga sprejeti v sv. obhajilu! Bil je nekje sv. misijon; mnogo ljudstva se vdeleži pridig, tudi nenavadni gosti so šli k spovedi in k sv. obhajilu; med njimi je bil videti eden napol-gospod, ki se je tudi gnjel med pobožniki k sv. obhajilu, ter se je prav vzorno obnašal, tako da so se mu navzoči le kar čudili. Na njegovem resnobnem licu sicer so lesketale srebrne kapljice spokornih solzic, pa v njegovem skesanem srcu je bivalo najslajše veselje, najboljša aleluja, katero je poznej sam razlagal svojemu g. župniku, govoreč, da tolikega veselja, kakor pri misijonski spovedi in sv. obhajilu, še nikoli občutilo ni njegovo srce! — Saj so ja svetniki to na tem svetu za največje veselje, za najboljšo alelujo cenili, postavim: blažena grofica Ferija, ki je najrajše klečala in molila pred sv. rešnjim Telesom. Ko jo, nevesto Jezusovo, toraj nekega dné njene tovaršice vprašajo, kaj neki cele ure ondi kleči, in dela? jim vsa goreča ljubezni in navdušenja odgovori: „Celo večnost bi rada tukaj bivala, saj je tukaj tisti Jezus Kristus, ki je veselje in radost izvoljencev božjih v sv. nebesih. (Sv. Ura I. obisk.)

Tukaj se pobožnikov srce veselja napolni, da smo podobni učen cema, ki sta se tolažila: „Ali ni bilo najino srce goreče v naju, ko je — Jezus po poti govoril, in nama pisma razlagal?“ Skrbite, ljubljene kristijani, za to veselje, skrbimo vsi za alelujo pobožnikov, vselej naj nam v srcu doni in prebiva, potem bomo gotovo deležni nebeškega veselja, ali:

3. Aleluje zveličancev! — „V nebesih sem doma — To meni pravita — Vsa zemlja in nebo — In vsaka stvar lepo,“ prepevali so škof Slomšek. Mi smo popotniki, hitimo v Emavz blatnega groba, duša pa se vzdigne v nebeško domovino, kjer mili Jezus svoje služabnike zbira, se jim pridruži, ljubi Oče nebeški pa jim zlato krono podeli, in blažena Marija Devica jim neskončno veselje dela, in vsi skupaj prepevajo večno alelujo! Sicer nisem slišal teh preveselih glasov, nisem bil zamaknjen v nebeško veselje, vendar reči si drznem: Ako je že pri vstajenju bilo toliko veselja in prisrčne aleluje, ko smo le podobo Zveličarja gledali in le v družbi slabotnih ljudij hodili, koliko radosti in neskončne aleluje mora biti še le tam, kjer se sladki Jezus osebno kaže od obličja v obličje svojim izvoljencem v nebesih! Kako bi vam mogel jaz le eno besedico spregovoriti o tej preveseli aleluji, ko pa neutrudljivi apostol sv. Pavel, ki je bil v duhu v nebesa povzdignjen, zopet na zemljo stopivši, ni mogel zemljanom tega veselja popisati; o tem je

le samo medenih ust govoril: *Še oko ni videlo, uho ni slišalo, in v srce človeka ni prišlo, kar je Bog pripravil ljubiteljem svojim.* (I. Kor. 2, 9.) Nekoliko natančnejše nam je angeljski apostol v svoji nebeški razkritbi veselje in alelujo nebeščanov popisal: *In sem videl, in glej! Jagnje je stalo na gori Sionu, in z njim sto štiri in štirideset jezer, ki so imeli njegovo ime, in ime njegovega Očeta zapisano na svojih delih. In sem slišal glas z neba, kakti glas velike vode in kakti glas velikega groma; in glas, katerega sem slišal, je bil kakti citrašev na svoje citre citrajočih. In so peli kakti neko novo pesem pred sedežem in pred čveterimi živalimi in pred starašini; in nihče ni mogel peti pesmi razven ovih sto in štiri in štirideset jezer, ki so odkupljeni z zemlje. Ti so, ki se niso z ženami omadežali, device namreč so. Ti sledijo jagnjetu, kamorkoli gre. Ti so odkupljeni izmed ljudi, prvine Bogu in Jagnjetu, in v njihovih ustih se ni našla laž, ker brez madeža so pred sedežem Boga.* (Raz. 14, 1—5.)

O gotovo veliko mora biti veselje, nepopisljiva mora biti aleluja zveličancev v svetih nebesih, in če bi ljubi Jezus ne bil tako lepo govoril o nebeškem veselju. Zdaj nam Sin božji nebeško radost popisuje v ganljivi priliki presladke večerje, katero je gospodar pripravil za svojega sina in njegove zbrane goste, (Luk. 14, 16.) pač že tako vabilno in mikavno, da bi človek najrajši plašč ogrnil, in se za mizo vsedel. Zdaj nam nebeško veselje razlaga v podobi težakov v vinogradu, ki tekmujejo pri delu, zvečer pa veselo nesejo svojo zasluženost desetico domov. (Mat. 20, 1—16.), pa že tako genljivo, da bi najrajši tudi mi roko pomoléli, naj bi ljubi Jezus tudi nam podelil desetico nebeške radosti. Veliko je morje sveta, še brez mere večje in globokejšje je morje večne radosti, aleluja zvoljencev je neskončna! Ker tisto veselje, katero uživa Bog sam, je pripravljeno tudi za vse zveste služabnike božje. Saj ljubi Jezus vsaki duši pri nebeškem vходу poreče: *Aj, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te čez veliko postavim, vniđi v veselje svojega gospoda.* (Mat. 25, 21.)

Zato so pa ljudje od nekđaj hrepeneli po tej nebeški radosti in si niso privoščili oddihljeja, dokler niso zapeli nebeške aleluje. Tako sv. Avguštín, ki je pravil: *Nepokojno je moje srce, dokler v tebi, o Bog, ne počiva.* Odrekli so si vsako veselje tega sveta; tvegali so vse lahkoče življenja; trpeli so železne grebene in žareče plamene, uboštvo in glad zarad nebeškega veselja; solze in žalost, nadloge in trpljenje so jim bila vsakdanjska jed, da si zaslužijo nebeško alelujo. Zapustili so grešne sladnosti zavoljo nebeške radosti. Kdo izmed nas bi si ne

želel sv. nebes? katera duša bi se nerada veselila v nebeški aleluji? Oj ljubljeni kristijani! Quae sursum sunt, sapite! *Ako ste vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, nas sv. Pavel opominja, sedeč v slavi božji; hrepenite po tistem, kar je zgoraj, ne pa po tem, kar je na zemlji.* (Kolos. 3, 1,—2.) Tam zgoraj je večno vesela aleluja za vse izvoljence božje; pa ljubi Jezus križani jo je pripravil tudi za-te, nesrečni grešnik, ako se ravnaš po zgledu spokornice, čije god bi sicer danes imeli obslužavati, sv. Marije egiptovske, kar vam za sklep še tukaj naznamim.

C. Okoli leta 344. se je rodila na Egiptovskem deklica, ki raste in se razcvita v največji krasoti ženske lepote in milote, tako popisuje legenda današnjo godovnico, Marijo Egiptovsko. Pa žaliče! že v mladosti se je zakopala v veselje posvetnjakov, katerim je nastavljala zanjke in mreže zapeljivosti; za Boga in čednost se ne zmeni več. Razuzdana poželjivost jo žene poleg romarjev na božjo pot v sv. deželo v Jeruzalem, na svetek povišave sv. križa. Pohotno nališpana Marija koraka z množico že proti cerkvi božjega groba. Pa joj! Ko drugi pobožniki lahko stopajo v cerkev, njo nevidljiva moč tretjič odpahne. Kaj to! zdaj spozna grdobo svojih grehov, poklekne v veži pred podobno Matere božje, ter vzdihuje premilo: „Devica, Gospa! nisem vredna tebe gledati, vendar sprosi mi milost, da smem iti v cerkev molit pred božjim razpelom tudi jaz, ki se poboljšati želim“ Zdaj vstane brez ovire, stopi v cerkev in moli ponižno klečé pred križanim Jezusom govoreča: „Odrešenik, Zveličar sveta! pred teboj tečejo moje bridke solze, donijo moji mili zdihljeji, o daj mi za-te umreti, ker nisem za te-živela; usmili se mene, uboge grešnice, ki že moliti več ne zna. Jaz pa ti močno obljubim pokoro in poboljšanje.“ Tako moli tako stori. Šla je v samotno puščavo, ter ločena od sleherne družbe človeške v najostrejši spokornosti celih 47 let preživi, dokler je usmiljeni Jezus k sebi ne pokliče v nebeško veselje. (Propr. Lav. 3. apr.)

Oh! ljubljena mladina, cveteči mladeniči, deklice mile, ne iščite si veselja v pregrešnosti ali razuzdanosti! Aleluja grešnikov le kratko doni, ter bridke solze za seboj pušča, ker vodi v časno in večno nesrečo. O bodite prepričani, da le v srcu poštemem, nedolžnem je prava sreča doma. Najslajše radosti vživa človek, kateri je nedolžen; a tudi grešnik bo potolažen in oveseljen, ako se resnično poboljša. Iščimo si veselja pri Jezusu križanem! Živimo pobožno in spokorno, to nam v srce vliva pravo alelujo na zemlji; nekdam pa bomo novo pesem večne aleluje za milim Jezusom prepevali v nebeškem veselju na vse veke! Amen.

Simon Gaberc.

Bela nedelja.

I. Obleka krstne milosti.

»Sprejmi belo obleko, katero neomadežano donesi pred sodnico Jezusa Kristusa, da imaš večno življenje«.

Obrednik.

A. 1. Vedno nam še doni sveti evangelij pretečenega ponedeljka o emavskih popotnikih v naših ušesih. Celi teden nismo mogli pozabiti one sv. zgodbe, ki nas tako živo uči, da smo tudi mi le popotniki na tem svetu in gremo proti svoji domovini — v hišo nebeškega Očeta.

2. Popotnik pa se svojemu cilju primerno obleče. Ako greš v mesto, na gostijo, se lepše oblečeš; popotniki v sv. deželo nosijo posebno haljo. Tako je naša mati, sv. katoliška cerkev, nam nebeškim romarjem posebno obleko oskrbela in nam jo ogrnila pri sv. krstu, govoreča: *Sprejmi belo obleko, katero neomadežano donesi pred sodnico Jezusa Kristusa, da imaš večno življenje.*

3. Srečen si, krščanski popotnik! če ta beli plašček obvaruješ, če si „križevnika“ ogrditi in raztrgati ne daš, t. j., ako si krstno milost zvesto ohraniš. Zato vam mislim danes, ko je Bela nedelja ali botrinska, govoriti o beli obleki krstne milosti. — Nebeški romarji! poslušajte me pazljivo.

B. 1. Sv. apostol Janez piše v današnjem berilu: *Trije so, kateri pričajo na zemlji* (da smo otroci božji): *Duh, voda in kri, in ti trije so eno.* (I. Jan. 5, 8.) Te besede se ozirajo na sv. krst; zato sv. cerkev uči, da je krst trojne vrste: krst želje ali duha, krst vode in krst krvi: in ti trije so eno, imajo enako veljavo pred Bogom, nam podelijo enako milost. Odpusti se nam izvirni greh in vsi pred krstom storjeni osebni grehi; tudi se nam zbrisejo vse kazni pekla in vic. — Naša duša zadobi posvečujočo milost božjo, ki nas opravičuje, da postanemo otroci božji in dediči večnega zveličanja. — Duši se vtisne neizbrisljivo znamenje nebeške slave in lepote. To so milosti sv. krsta. Lepa je kraljica v svilnati obleki in okinčana z zlato krono — lepa je nedolžna deklica v beli obleki pa venček na glavi: še lepša pa je duša v obleki krstne milosti! Zato so nas krščujoči duhovnik podajajoč nam belo obleko tako prisrčno opominjali, govoreč:

2. *Neomadežano jo donesi pred sodnico Jezusa Kristusa.* — Predno namreč smemo stopiti v hišo nebeškega Očeta, bo treba iti

pred Jezusa na sodbo, kateri se nihče izogniti ne more. Zato sv. apostol Pavel piše: *Saj bomo vsi stali pred sodnim stolom Kristusovim.* (Rim. 14, 10.) Ako pa misliš pred sodnika iti, se snažno oblečeš, da ga ne razdražiš, temuč da si ga nakloniš. V kateri obleki te bo sodnik, Jezus, najrajši videl? Ali ne v tisti, ki ti jo je on zaslužil in pri sv. krstu ogrnil: t. j. v beli obleki krstne milosti? Saj se je tudi vdova Judita prekrasno oblekla, ko je mislila stopiti pred poglavarja Ozija: „Umila je svoje telo“, pravi sv. pismo, „in se je pomazilila z najboljšim mazilom in razčesala lase svoje glave ter si djala na glavo zavijačo, in se oblekla v svoja vesela, oblačila in obula opanke, ter je vzela naročnice, sponjice, uhane in prstane ter nališpala se z vso lepotijo“. (Judit. 10, 3.)

Ali veste, kako so si nekđaj kristijani to krstno obleko čuvali in neomadežano ohranili? Ali vam je znan sv. Alojzij, kako je v krstni nedolžnosti sramožljivo živel? Poznate deklico sv. Nežiko, ki je rajše kri in življenje dale, da je le belo obleko — križevnik krstne nedolžnosti — otela in v nji stopila pred sodnico Jezusa Kristusa!

Legenda nam pa danes — za god Marije egiptovske — žareče popisuje, koliko truda so nasproti taki reveži imeli, katerim je deroča žival: satan in zapeljivci, krstno obleko oskrunila, raztrgala, požrla. Koliko posta, pokore, molitve, solz je bilo treba, da so si križevnik oprali za dan sodbe!

Ta godovnica je bila do 27. leta prav grozna grešnica, zapeljivka; vsakega je začarala in vlovila. Milost božja ji prisije ravno na njeni grešni stezi, kakor nekđaj Savlu. Zdaj zapusti svet, dom, ljudi, in v gosti puščavi 47 let čudežno ostro živi. V lugu bridkih solz si je obleko oprala za družbo svetnikov!

Očak Jakob je grozno jokal nad raztrgano, krvavo suknjico svojega ljubega sinčka Jožefa. — Ti oča, mati pa nič ne žaluješ, ko ti divja zver iz pekla doma tvoje otroke mori, jim belo oblekico maže, in jih v večno pogubo vleče? Ti pa, krščanska mladina! ki še imaš belo obleko krstne nedolžnosti in nosiš venček milosti božje, varuj si obleko na svojih veseliceh; izogibaj se mehkužnosti, pijanosti, drznosti in grešnega znanja. *Moj govor sicer velja vsem, kateri so moji skrbi izročeni*, piše sv. Avguštin, *vendar pa danes za sklep velikonočne slovesnosti nagovorimo vas, nova cvetlica pobožnosti prerrojena iz vode sv. Duha: pobožna mladika, družba novincev, rožica naše časti in sad našega truda, radost in krona moja, vse, ki stojite v Gospodu, nagovorimo vas z apostolovimi besedami: Glejte! noč je prešla, dan pa se približal; savrzite dela teme in*

oblecite orožje luči. Kakor po dnevi pošteno hodimo: ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti: temuč oblecite križevnik Jezusa Kristusa in ga ohranite neomadeževanega, da dobite:

3. Večno življenje! (Brev. dom. in Alb. l. V.) Gotovo vam je znana evangelijska prilika o svatih nebeške gostije, ko Jezus pravi: „Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu. Obilno gostov je povabil; mnogo jih je prišlo. Prišel pa je kralj gledat svate in videl tam človeka, ki ni bil oblečen v svatovsko obleko, in mu reče: Prijatelj, kako si sem prišel brez svatovskega oblačila? On pa je umolknil. Tedaj je kralj rekel služabnikom: „Zvežite mu roke in noge, in vrzite ga v skrajno temnico, ondi bo jok in zobni škrip“. (Mat. 22, 1—13.) To priliko sleherni razumi. Kateri bodo svatovsko obleko krstne milosti s seboj prinesli pred sodnico Jezusa Kristusa, tisti pojdejo k nebeški gostiji: ako je pa ne boš imel, te čaka večni jok in škrip zobov!

Sv. apostol Janez je bil zamaknjen in je zdaleč gledal nebeške goste; 144.000 je bilo zaznamovanih, in še pristavi: „Potem sem videl veliko trumo, katere nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov, rodov, ljudstev in jezikov — stoječo pred sedežem in vpričo Jagnjeta, bili so oblečeni v bela oblačila“. (Apok. 7, 9.) Zato sv. cerkev pri pogrebu otročičev hvali nebeškega Očeta, da jih je v krstni nedolžnosti s sveta poklical in „tako“ (illico) dodelil večno življenje.

C. Lepo obleko imate, ko ste prišli k službi božji, pred Jezusa. Veselo vas je gledati! Kako lepo in veselo še le bo za nas, ako bomo nekdan v beli obleki krstne milosti mogli stopiti k sodnemu stolu Jezusa Kristusa. Oj, ljubi otroci, mila mladina, pobožni kristijani! le varujmo to obleko. Ne dajte si je ogrditi. — Ponovimo krstno obljubo . . . Beži pred grehom . . . *Sprejmi belo obleko, katero neomadežano donesi pred sodnico Jezusa Kristusa, da imaš večno življenje!* Amen.

Simon Gaberc.

2. Lilija sv. Alojzija.

(Dar za prvo sv. obhajilo.)

Nekako pred 313 leti se je nekega dne v jako prijaznem kraju prelepe laške dežele obhajala ganljiva zjutranja pobožnost. Neki srčno dober, preljubezniv deček iz imenitne in bogate hiše namreč je praznoval — kakor mi danes — najsrečniši dan svojega življenja, dan prvega sv. obhajila. Kakor angelj je klečal dobri, sveti deček

pred altarjem in s solznimi očmi pričakoval preblaženega trenutka, ko se bode prvokrat v življenju sklenil s svojim tako goreče ljubljenim Jezusom. Za njim je bil gospod grof, njegov oče. in gospa grofinja, njegova pobožna mati ter drugi sorodniki. Tudi le-ti se pač niso mogli solz zdržati, videč tako svetega, nedolžnega otroka pri prvem sv. obhajilu. Da, lepšega izgleda za prvo sv. obhajilo bi ne mogel najti, ko bi tudi preiskal vso cerkveno zgodovino in ko bi prehodil vesoljni svet, kajti ta preljubeznivi deček — menim, da ste že uganili — je bil sv. Alojzij! Prekrasni izgled slehrnemu otroku pred prvim sv. obhajilom, pri in po prvem sv. obhajilu . . .

Preljubi otroci, ko vam danes iz srca častitam k temu presrečnemu dnevu, vam pač ne morem boljšega in lepšega voščiti, kakor to, da bi danes vsi tako lepo in vredno prejeli prvo sv. obhajilo, kakor sv. Alojzij pred tristo leti. In da bi se vsaj ponekoliko izpolnila ta moja želja, vas sedajle za zadnje in najbližje pripravljanje pred sv. obhajilom opomnim, da pripravite Jezusu enake darove, kakor mu jih je nekdam sv. Alojzij daroval pri prvem sv. obhajilu. Kaj pa mu je daroval? — Kaj neki družega kot belo lilijo! Pa ne mislim take lilije, kakoršne rasto po naših vrtih, marveč lilijo v duhovnem pomenu: sv. Alojzij sam je bil prekrasna lilija in to lilijo — samega sebe je daroval Jezusu pri prvem sv. obhajilu. Kako ga danes posnemajte tudi vi, ravno to vam hočem zdajle še ob kratkem razložiti. —

Prelepo lilijo vsi poznate in veste, da ima njen beli cvet šest krasnih listkov in v sredi rumene prašnike, ki so v sredi belega cveta videti, kakor bi bilo čisto zlato. Tako krasno lilijo je daroval sv. Alojzij Jezusu pri prvem sv. obhajilu; tako mu darujte danes tudi vi:

1. Prvi beli list Alojzijeve lilije so bile njegove nedolžne čiste oči. Oko, pravijo, je zrkalo naše duše: o kako krasno se je zrealila sv. Alojzija lepa duša v njegovem čistem očesu! Saj so bile — rekel bi — njegove oči predraga cena njegove nedolžnosti. Čeravno je bil po lastnem prizadevanju in izredni milosti božji tako srečen, da niti skušnjav ni imel, vendar je svoje oči tako zelo varoval, kakor bi bil v sredi najhujših nevarnosti. Ne le, da ni nikdar nič grešnega in nevarnega pogledal, tudi v dovoljenih rečeh je vedno zatajeval svoje oči: živel je po več let z osebami, s katerimi mu je bilo dan na dan občevati, pa jih niti poznal ni po obrazu; več časa je živel v kakem mestu, pa so mu bile celo bližnje ulice in hiše neznane; tako zelo je zatajeval svoje oči, da niso vedeli, kakošno barvo imajo. In zakaj vse to? Jezusu jih je daroval! — Predragi otroci, darujte tudi vi danes Jezusu svoje oči! Bodite takorekoč slepi

za vse druge reči, za ves svet, obračajte le na altar, na Jezusa svoje oči. Pa ne le za danes, marveč za ves čas svojega življenja mu darujte svoje oči. Dušni voditelji nas namreč učijo, da oči so tista nesrečna okna in vrata, skozi katera prihaja v dušo smrt in pogin; saj se je že Eva dala po svojem očesu zapeljati, ker v sv. pismu je naravnost povedano, da je videla sad in se jej je zdel dober. O, zaprite za vselej ta okna in vrata, da ne pride pogubna smrt v vašo dušo, ki je danes tako lepa in osrečena po prihodu Kristusovem. Obljubite mu, da nikdar ne boste prostovoljno pogledali kaj grešnega in nevarnega in da boste tudi v dovoljenih rečeh premagovali svoje oči! In če še pristavim, da po tem belem lističu je večkrat kanila prekrasna biserno-bela nebeška rosica spokornih solzic, pa tudi solzic angeljske pobožnosti, dopovedal sem vam, kako velik dar je podaril sv. Alojzij Jezusu darovaje mu svoje oči!

2. Drugi prelepi list bele lilije svetega Alojzija so njegove nedolžne roke. Res je, da je bil ta listek ob nekem času nekoliko omadežan, ker je sveti Alojzij še kot majhen otročiček vojščakom smodnika ukradel in si, streljanja nevajen, življenje v nevarnost postavil. Pa ta madež se zaradi otročje nevednosti pač ni prijel bele lilije; in ko bi jo bil tudi kaj omadeževal, kolikokrat in kako čisto ga je izmil s solzami svete pokore in potlej je vse življenje čiste ohranil svoje roke vsakega greha ter jih popolnem Bogu posvetil: kako rad jih je v pobožni molitvi sklepal in povzdigoval; kako rad je revežem delil in drugim stregel; najrajše je v roki držal rožni venec, križ Jezusov ali kako sveto in spodbudno knjigo. — Darujte tudi vi danes Jezusu svoje roke: sklepajte in povzdigujte jih v pobožni molitvi, v počlaščenju in zahvali. Pa ne le za danes, marveč za vse življenje posvetite Jezusu svoje roke s trdnim sklepom, da jih nikdar ne boste zlorabili v greh, pač pa, da jih boste radi v molitvi sklepali, radi ž njimi bližnjemu stregli in pomagali, in da boste izmed vseh reči najrajše v roke jemali: križ Jezusov, rožni venec Marijin in molitveno knjigo.

3. Tretji beli list na prekrasni liliji sv. Alojzija so njegove noge. O srečne noge preblagega človeka, ki ni nikdar hodil po spolzki poti greha in hudobije; srečne noge svetnika, kateri ni nikdar hodil v nevarne kraje med spotakljive družčine, marveč se precej odtegnil, kjerkoli je začutil kako nevarnost, ne zmenivši se za to, kaj kdo poreče; srečne noge ljubljenca božjega, ki je najraje zahajal v cerkev pred altar Jezusov, pred altar Marijin in k postelji bolnikov in v hišo revežev; srečne noge serafskega mladeniča, ki je tako rad

in goreče jih s klečanjem Bogu posvečeval. — Srečni otroci, darujte tudi vi danes Jezusu svoje noge. Ponižno klečite pred Njim, kajti edino to se spodobi, da klečé počastimo in sprejmemo vsegamogočnega Kralja nebes in zemlje. Vendar ne samo za danes, marveč za celo življenje mu posvetite svoje noge in trdno mu obljubite: da ne boste nikdar jih v greh obračali, nikdar ne hodili v prepovedane kraje, v nevarne družčine . . . sklenite, da boste radi hodili v cerkev k službi božji, k spovednici in mizi Gospodovi, v hišo revnih in zapuščenih . . . sklenite, da boste vsikdar radi in spodobno pripogibali svoja kolena in pobožno klečali pred živim Bogom v sv. rešnjem Telesu!

4. Četrti prekrasni list bele lilije sv. Alojzija so njegova posvečena usta. Ako pomislimo, koliko ljudi po svetu se pogubi časno in večno zato, ker svojim ustom nečejo ničesar odreči, osobito ker se že zgodaj vdajo grdi pijanosti; ako prevdarimo, kako malo je sedaj otrok, ki bi si hoteli že zgodaj v jedi pritrgovati in s postom svoja usta posvečevati, lahko nam bode preceniti, kako krasen dar je sv. Alojzij daroval Jezusu, darujoč mu ta prelepi list spokornih in posvečenih ust. Njemu veljajo besede, ki se berejo v sv. pismu (Vis. pes. 5, 13): *Njegove ustnice so lilije, ki se od njih cedi najboljša mira*. Vsako sredo in vsak petek se je postil k časti britkega trpljenja Jezusovega, vsako soboto k časti Matere božje; ob teh dneh jedel je le tri koščke kruha, katere je v vodo pomakal. Tudi druge dneve teža vsega, kar je pojedel, ni presegala dveh lotov. Ako je snedel celo jajce, zdelo se mu je, da je to že obilna pojedina. Jedila je jemal najrajše zadnji in odbral si je kaj tacega, kar je manj ugajalo njegovemu poželenju. Tem večje pa so bile njegove želje po tistem nebeškem kruhu, *kateri ima vse sladkosti v sebi*, po sv. rešnjem Telesu. Kako lepo se je pripravljaj za to angeljsko jed, kako prisrčno se zahvaljeval! — Predragi otroci! tudi vi darujte danes in posvetite Jezusu svoja usta, saj bodo še najbolj v časti — takorekoč nebeška vrata, skozi katera pride nebeški kralj v posvečeni tempelj vašega srca. Pa ne le samo za današnji presrečni dan, marveč za vse svoje življenje Jezusu darujte svoja usta s trdnim sklepom, da jih nikdar ne bodete omadeževali z nezmernostjo v jedi ali pijači, osobito ne z grdim in pogubnim žganjepitjem ali kako drugače. Posvečujte pa jih z zatajevanjem in postom ter še posebno z mnogokratnim vrednim prejemanjem angeljskega kruha — svetega obhajila.

5. Peti list na snežno-beli lijiji sv. Alojzija, kateri je s poprejšnjim v tesni zvezi, je bil njegov jezik. Res, da je bil tudi v Alojzijevega življenju trenutek, ki ga je sam prišteval najnesrečnejšim

trenutkom svojega življenja, — trenutek, ko se je prikazalo tudi na tem prekrasnem lističu nekoliko madeža. Znano vam je, da se je bil od divjih vojščakov priučil nekoliko grešnih besedi ter jih za njimi ponavljal v svoji otročji nevednosti, nevedé, kaj govori. In ravno zato, ker še ni razumel, da s takimi besedami žali ljubega Boga, je ta madež tako neznaten, da mu ga ne bomo v zlo šteli, ker upamo, da mu tudi Bog ni v greh prišteval te detinske nepremišljenosti. Ko bi bil pa tudi kaj omadeževan ta lilijin listič, popolnem ga je zopet opral in očistil s spokornimi solzami. Nadalje ni svojega jezika nikdar zlorabil, nikdar ni spregovoril žaljive besede zoper bližnjega, nikdar kake manj spodobne, marveč svoj jezik je le rabil za molitev, poduk, dobre svete in tolažbo ter za spoved in sv. obhajilo. O, koliko serafsko-pobožne molitve je proti nebu vskipelo po tem lilijinem listu, posebno na dan sv. obhajila! In če sv. pismo pravi, da je popolen človek tisti, kateri se ne pregreši z jezikom, kako popolen svetnik je bil sveti Alojzij in kako zelo všeč je bil Jezusu tudi ta dar! — O preljubi otroci! darujte tudi vi danes Jezusu ta dar! Hvalite ga, častite ga, slavite ga! Spomnite se onih izraelskih otrok, ki so ob Jezusovem prihodu na cvetno nedeljo v Jeruzalemu tako navdušeno slavili nebeškega Kralja; tako navdušeno ga preslavljajte tudi vi zdaj, ko željno pričakujete njegovega prihoda, in še posebno potlej, ko boste tako srečni, da bode pri vas prebival, v hišici vašega srca! Toda ne samo za danes, marveč za vse dni svojega življenja darujte in posvetujte Jezusu ta dar. Trdno sklenite danes, najčastniši dan svojega življenja, da tega jezika, na kateri bode danes Jagnje božje položeno, ne boste nikdar — nikdar obračali v greh, kletev, grde besede, prepire . . . marveč, da bode vedno bližnjemu v spodbudo in tolažbo vaše govorjenje, Bogu, Mariji in svetnikom v čast in slavo vaše obilne in pogostne molitve in vaše petje!

6. Šesti in zadnji list prekrasne lilije sv. Alojzija so bila njegova ušesa. O srečen otrok, kateri zna svoj posluš tako v korist obračati, kakor sveti Alojzij. Kako veselo, kako pazno in pobožno je vselej poslušal oznanovanje božje besede! Neki slaven cerkveni govornik tistega časa je rekel: „Ako hočem goreče pridigati, mi je treba pogledati le Alojzija.“ Kako zvesto je tudi poslušal vse svoje učitelje v nižjih in višjih šolah, da so ga bili vsi veseli. Kako se je razveselil, kadar je zvedel, da se je kaj posebnega zvršilo v slavo božjo in zveličanje duš; posebno če je to njega zadelo. — Kako se mu je vzradostilo srce, ko je slišal veselo novico, da pojde k prvemu sv. obhajilu, in pozneje, da sme vsako nedeljo k mizi Gospodovi

pristopiti; ko je zvedel, da sme v samostan iti; ko se mu je sporočilo, da bode v kratkem umrl ter kar naravnost v nebesa šel. Takej pa je zapustil tako družbo, kjer se ni nič govorilo o Bogu in božjih rečeh. In ravno to mu je še najbolj pomagalo priboriti si tako slavno zmago angeljske nedolžnosti, ker se je tako skrbno ogibal slabe družčine, ker je Jezusu daroval svoj posluš! — Oh, preljubi otroci, darujte tudi vi danes in vselej Jezusu svoj posluš, da mu boste mogli ves čas zvesti ostati v sredini sprijenega sveta. Kakor sem tudi danes z vami vesel, se vendar kar ne morem otresti neke žalostne misli: skrbi me, — močno me skrbi, da vi, ki ste danes tako lepo z Jezusom spravljani, tako srečni v njegovem prijateljstvu, boste pozneje zašli v slabe in sprijene družčine, ter radovedno poslušali pogubne in zapeljive pogovore, za besedo božjo in svete pogovore pa vam bode ostajalo čedalje menj veselja; in tako se utegneta zgubiti, kakor se jih je zgubilo že sto in sto drugih, kateri so bili na dan prvega sv. obhajila tako dobre volje, kakor ste vi. Oh otroci potolažite me v tej žalosti, odzemite mi danes te mračne misli in skrbi, — obljubite, da hočete Jezusu za vselej darovati svoja ušesa, ogibati se slabe družčine ter vsikdar pridno in zvesto poslušati pridigo in svete nauke.

Omenil sem vam še v začetku, kako lepo se v liliji podajo rumeni prašniki med belim cvetjem; prekrasno je bilo tudi v liliji sv. Alojzija, kakor sem vam jo opisal, njegovo čisto, zlato srčice, središče njegove dušne lepote. To je bil pa še najlepši dar, ki ga je sv. Alojzij daroval Jezusu. Tudi vaš dar bode šele tedaj popolen in ljub Jezusu Kristusu, ako mu poleg družih daril, kakor sem vam jih danes naštel, darujete svoje detinsko srce in sicer ne samo za danes, marveč ves čas svojega življenja, v sreči in nesreči, v veselji in žalosti, v zdravji in v bolezni in smrti — na veke. Amen.

Druga nedelja po Veliki noči.

Dobri pastir prebiva med nami.*)

Jaz sem dobri pastir, in poznam
svoje, in moje poznajo mene.

Jan. 10, 14.

Jaz sem dobri pastir, pravi Jezus v današnjem evangeliju, *in poznam svoje; in moje poznajo mene*. Tak je Jezus zares hodil in živel med ljudmi. Kamor je prišel v tistih treh letih, povsod je prišel

*) Ta govor je primeren tudi za pobožnost sv. rešnjega Telesa.

le *iskat in izveličat, kar je bilo izgubljenega*. (Luk. 19, 10.) Vse njegove stopinje je spremljal nebeški blagoslov in najčistejša ljubezen, vse njegove misli so bile le na to obrnjene, kako bi rešil in večno izveličal rod človeški. Svojo pastirsko službo, izročeno mu od Očeta, je opravljal s toliko skrbljivostjo in tako vnemo, da zgodovina enacega izgleda ne pozna. Tako je spolnil tudi prerokbe stare zaveze. Izaija (40, 11.) ga je videl v duhu in zapisal pomenljive besede: *Kakor pastir bo pasel svojo čedo; v svoje roke bo zbiral jagnjeta, in v svoje naročje vzdigoval*. Ecehijel (34, 23.) pa je prerokoval: *In obudil jim bom edinega Pastirja*. Oh, presrečni časi, ki so tacega pastirja videli! Presrečno ljudstvo, ki je imelo tako skrbnega pastirja!

Toda, zakaj naj bi blagrovali preteklost in srečne imenovali davno preminule rodove? Zakaj bi marveč ne blagrovali sedanjega časa in samih sebe ne šteli srečnih?

Ljubi kristijani! Povem vam skrivnost, katere tisočletja in tisočletja ne morejo razumeti, povem vam skrivnost, katera mora biti vzvišena nad vsakteri dvom, in tolažilna, da nam sv. vera tolažilnišega ne podaja ničesar. To skrivnost vam razodenem z besedami: *Dobri pastir prebiva med nami*. S tem sem vam tudi naznanil, o čem vam danes govorim. Rečem torej, da *dobri pastir prebiva med svojimi ovčicami, je 1. resnično, 2. tolažljivo*.

Ti pa, o Jezus v tabrnakeljnu pričujoč, bodi naša pomoč!

I. Mi vsi smo katoliški kristijani. Kot taki trdno verujemo, da je Jezus Kristus res postavil pri zadnji večerji zakrament sv. rešnjega Telesa. Mi trdno verujemo, da se taista sprememba kruha in vina zgodi še dandanes vselej, kolikorkrat katoliški mašnik pri povzdigovanju izreče Jezusove vsemogočne besede: *To je moje telo, in to je kelih moje krvi*. Mi verujemo, da Jezus Kristus ostane pod podobo posvečenega kruha zares, resnično in bistveno pričujoč z dušo in s telesom, s krvijo in z mesom, po božji in po človeški natori tako dolgo, dokler se podobe ne spremené ali pretvarijo. O njem samem tudi v presv. zakramentu pričujočem veljajo lahko njegove besede: *Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta*. Da, zares je med nami, on, *dobri pastir*; toliko stoletij že dan na dan po neštevilnih katoliških vaséh in mestih biva pri svoji čedi. Tu biva s taistim dobrim pastirskim srcem, kakor ga je nosil v sebi nekdanj na zemlji, s taisto pastirsko zvestobo, kakor je nekdanj skazoval svojim ovčicam. Iz vsacega tabrnakeljna nam kliče: *Pridite k meni; — jaz sem dobri pastir*. (Mat. 11, 28.)

Kratko rečem: Kot pravoverni katoliški kristijani, vem, da ste sicer vsi prepričani o resnični pričujočnosti Jezusovi v presv. zakramentu. Zato vas s posebnim dokazovanjem nočem muditi, še manj mi je na mislih zavračati kake ugovore te vrste. Upam pa vašo vero še bolj utrditi, upanje poživiti, in ljubezen do dobrega pastirja še bolj ogreti v vaših srcih, če vam iz srede sedanjega stoletja povem o nekem čudežu, ki je po svojih okoliščinah neovrgljiv in popolnoma prepričevalen. Zgodil se je v poletju leta 1848 v Severni Ameriki. Zapisal nam ga je Anton Urbanek, spovednik nemških šolskih sestrah v Milvôkah in priča tega prezanimivega dogodka. On piše:

Bilo je po zimi v letih 1847 in 1848, ko me je neka protestantska družina, stanujoča blizu cerkve sv. Antona štiri milje severozahodno od Milvôk, povabila na malico. Ker to ni bilo zadnjič, našla se je večkrat priložnost, da sem razlagal in zagovarjal katoliške resnice, katere je gospodinja poslušala z največjo vnemo. Ne pa tako gospodar, gospod Friderik Pollworth s Hanoveranskega. Ta je sicer poslušal vse, toda vselej je imel sto in sto ugovorov iz svojega svetega pisma in iz raznih predsodkov. Rad je to uporabljal zoper mene in zoper svoje katoliške sosedu, pa še šaljiv je hotel zraven biti. Pohvalim pa ga v toliko, da me je rad videl in ni branil o tacihi rečeh pogovarjati se z njegovo ženo, tudi sam je navadno poslušal pogovore. Žena njegova še nikakor ni bila zrela, da bi vstopila v katoliško cerkev in tudi se ni še odločila za to. Kar zbolji za smrt. Tedaj pa je ni moglo nič več zadrževati; poslala je po-me, naj jo pridem sprejet v katoliško cerkev, ter vse potrebno prinesem s saboj, ker hoče umreti kot katoličanka ter biti poprej previdena s svetimi zakramenti. Vzel sem dve priči s saboj, in ona je obmolila vero, nato pa sem jo prevedel. Le malo je bilo upanja, da ozdravi; vendar pogloma je okrevala ter tudi prav katoliški živala. Veliko je k temu, da se je spreobrnila, pripomogla tudi smrt enega izmed malih njenih otrok, ki je bil pokopan na katoliškem pokopališču. Še so živeli trije otroci, a, če so veljavno krščeni, o tem se je močno dvomilo, kakor sploh v Ameriki. Prašala me je za svet, in jaz sem jej odgovoril, da je treba otroke še jedenkrat pogojno krstiti; ona, katoliška mati ima to dolžnost, a poprej se mora o tem pogovoriti še z možem krotko in previdno. Otroci so bili stari: deček 10 let, deklici pa po 5 in 2 leti. Mož o vsem tem ni hotel ničesarj vedeti ter norčevaje se dostavljal: „Počakaj, da se pokatoličanim“; svolému prijatelju pa je rekel: „Saj svoj živi dan ne bom nikoli katoičan.“ Vsa zadeva je bila čedalje hujša in ljudje so že pravili: „Tu bi moral Bog pač storiti čudež, če bi Pollworth prestopil v katoliško cerkev.“ Že sta se začela z ženo tudi prepirati in kregati, ker je ona zoper moj nasvet presilno tiščala vanj. Nekega večera ga je tako raztogotila zaradi krsta svojih otrok, da je rekel, da se loči od nje, če je jaz še tisti dan ne pogovorim, da naj prejenja. Tedaj pa mi je morala vpričo

njega slovesno obljubiti, da vso zadevo prepusti meni. Zanašal sem se, da z lepo in z molitvijo kaj opravi.

Nekaj tednov je bilo v družini sicer vse mirno, a tudi vse pri starem. Mož se ni dal premakniti na noben način, da še bolj zbadljiv je bil, tako, da mu neko nedeljo rečem: „Že vidim, gospod Pollworth, z vami ni ničesar začeti. Toda — tu mi hipoma pride na misli Alfonz Ratisbonne — nekaj mi morate vendar-le obljubiti.“ — Vprašal je, kaj bi to pač bilo. „Pozneje vam povem, težavnega ni nič in z mirno vestjo to lahko storite.“ Po dolgem pomenkovanju podá mi roko. Rečem mu: „Od danes naprej molite vsako nedeljo na moj namen eno Češčenomarijo, in — neko posebno veliko zaupanje v Marijino priprošnjo se me je tedaj lotilo — videli boste, da se z vami v kratkem zgodi nekaj posebnega.“ — Vprašal je slednjič še šaljivo: „Kaj pa če katerikrat pozabim?“ — Nato mu skoraj razdražen rečem: „Pa jo zmolite potem v ponedeljek.“

Nekako štirinajst dnij potem reče mož ženi: „V Milvôke grém kupit otrokom novo obleko.“ — Žena ga začudena vpraša: „Kako pa to kar na enkrat?“ — „Dam jih vendar-le katoliški krstiti“, odvrne mož. — Ta novica je šla kakor blisk po vasi: „Pollworth dá svoje otroke katoliški krstiti.“ Mene pa je posebno prosil, naj storim to prav slovesno.

Povabim torej svojega prijatelja in sosedo Dr. S. in še par bogoslovcev, da bi povzdignili to slovesnost, ki se ima vršiti na praznik sv. Skapulirja dné 16. julija. Tako se tudi zgodi. Dva starejša otroka je sréno rad krstil Dr. S. pred slovesno službo božjo, a najmlajšega po popoldanski službi božji, ker smo se bali, da bi preveč ne kričal. Po slovesni službi božji, pri kateri sta oba otroka stala tik pred stopnicami ob altarju, oče pa ravno za njima, bilo je izpostavljeno sv. rešnje Telo in kor je pel celo hvalnico „Pange lingua“, duhovniki pa so klečali po stopnicah. Že med krščenjem in pri službi božji so tekle Pollworthu morda nevedé solze iz oči. Med pesmijo pa — jaz pripovedujem prav z njegovimi in priseženih prič besedami — pride mu hipoma na misli, da bi si sv. rešnje Telo ogledal prav natanko. Početkom si ne upa prav, ker vsled silne guječe mora stati, če noče poklekniti na otroke, in je to, ko bi kar drzno zrl v monštranco, nekako nespodobno. Toda oni misli si ne more več ustavljati in gleda tjakaj ter vidi sv. hostijo, kakoršna je. A kmalu se poveča, da je velika skoraj kot polovica mlinskega kolesa. Sredi nje, kakor na obeh straneh obkrožen, pa se mu prikaže J e z u s d o b r i p a s t i r z jagnjetom na rami, z velikim črnim klobukom na glavi in oblečen v eno samo temno oblačilo. Ne prestraši se mož, ampak le prepričati se hoče, če res prav vidi. Zato nekaj časa miži z enim očesom in tako pregleduje prikazen, potem pa z obema, da se čisto prepriča, da se njegovi čuti ne motijo. Sicer pa je bilo to opoldne pri svetlem dnevu in on komaj dva koraka proč; tudi bi le nekaj navideznega njega ne bilo moglo spreobrniti. Za kacih pet minut izgine prikazen in spet vidi sv. hostijo kakor poprej, še predno so dali blagoslov. Mi drugi nismo ničesar slutili, kar je bil med tem storil

„dobri pastir“ kot tak v naši največji bližini, a izvedelo naj bi se kmalu.

Po dovršeni božji službi vpraša Pollworth nekatere sosede, če niso v cerkvi ničesar videli. To ljudi opozori naj, če tudi ne omeni on ničesar več. Ljudje le sumijo nekaj. V ponedeljek pa razodene mož meni, da postane katoličan, a odločilni dan odloži še za sedaj. Bojevala se je v njem milost z naravo. Slednjič pa glas dobrega pastirja popolnoma prodre in podá mi čez mizo roko rekoč: „Vendar je najdena izgubljená ovcá, ki je tako dolgo tavalá po grmovju; katoličan postanem.“ Vsega še sedaj nisem razumel.

V torek pride njegova žena k meni in mi razodene skrivnost, ki se kmalu razglasi po okolici. Sklenem reči priti do dna ter grem, pa še-le v petek, k Pollworthu. Nekoliko se obotavlja, potem pa vse pové. Skoraj ga vzejem s svojimi ugovori in dvomi. Predvečer, predno očitno prestopi h katoliški veri, povabim na njegov dom najbližje sosede, da vpiroč njih vse natanko razloži, kar se zapiše v zapisnik, ki ga vsi navzoči podpišejo ter se shrani v župnišču. Ker je bil premil. škof ravno v Evropi, dovoli mi gospod generalvikar, da mi Pollworth o tej prikazni prišeže. Med tem se je že pokazalo, kako resnično je, ker se je neki kalvinec vsled tega že spreobrnil in drugi dan s Pollworthom vred zmohil „vero“ očitno. Povrnivši se, je dovolil premil. škof dné 15. julija ali prihodnjo nedeljo slovesno procesijo z Najsvetejšim, kakor na praznik sv. rešnjega Telesa, kar se je doslej vršilo še vsakikrat. Pollworth gré s svojo družino pri vsaki taki obletnici k sv. obhajilu. — V Milvókah, 25. oktobra 1853.

II. K vsemu temu mi ni treba pristaviti ničesar, in preidem kar k drugemu delu svojega govora: Da dobri pastir prebiva med svojimi ovčami, ni le resnično, ampak je tudi to lažljivo. Zakaj on nas 1. blagoslavlja in 2. varuje.

1. Ko je Zveličar hodil po zemlji, izhajal je iz njegovega presvetega Srca in iz njegovih presvetih rok brezmejen blagoslov. *On je okoli hodil delé dobrote*, beremo v dejanju apostoljskem (10, 38). Če pa je on še dandanašnji ravno tisti tudi po naših tabrnakeljnih, ali mar ne bo delil dobrot, tudi sedaj nas blagoslavljal, ko nas je po sv. krstu sprejel v svoj ovčnjak, v katoliško cerkev? O kristijanjanje, gotova resnica je to! Že sv. Pavel je svoje vernike v Efezu opozoril na to pisaje jim: *Hvaljen bodi Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri nas je oblagodaril z vsem duhovnim blagrom, z nebeškimi darovi v Kristusu.*

Nekdaj so Jezusu pripeljali otročičev, da bi roke nanje položil in molil. Jezus je to tudi storil: roke je na nje položil, pove nam sv. Matevž (19, 13). Tudi sedaj tisti dobri pastir blagoslavlja iz tabrnakeljna, iz monštrance, iz ciborija otroke, da bi rasli v ne-

dolžnosti in bili Bogu in angeljem v veselje, *zakaj takih je nebeško kraljestvo.* (Mat. 15, 14.)

Iz tabrnakeljna blagoslavlja dobri pastir mladeniče in dekleta, da bi se ne dali vjeti satanskim zankam, in venec nedolžnosti prinesli pred *Jagnje božje, ki je v sredi sedeža, in ki jih bo paslo na vekomaj, in jih vodilo k virom žive vode.* (Raz. 7, 17.)

Iz tabrnakeljna blagoslavlja dobri pastir stariše, da bi svoje otroke vzgojevali v strahu božjem za čednost in večno življenje.

Iz tabrnakeljna blagoslavlja dobri pastir može in žene, da bi bili neločljivo združeni v krščanski ljubezni, se med saboj podpirali in tolažili.

Iz tabrnakeljna blagoslavlja dobri pastir vse skušane, da bi se stanovitno borili, dokler ne dosežejo venca popolne zmage.

Dobri pastir blagoslavlja iz tabrnakeljna vse trpeče, da bi po njegovem izgledu vse križe voljno objeli in spokornim duhom nosili.

Dobri pastir blagoslavlja iz tabrnakeljna umirajoče, da bi srečno prestali zadnji boj ter šli kot otroci milosti v srečno večnost.

Dobri pastir blagoslavlja iz tabrnakeljna celó grešnike, da bi se razsvitljeni in omečeni povrnili v božje naročje.

Dobri pastir blagoslavlja iz tabrnakeljna vso faro, sredi katere biva, on blagoslavlja in oblagodarja vsako posamezno ovčico dan na dan.

Posebno pa blagoslavlja dobri pastir iz tabrnakeljna one zveste ovčice, katere hodijo pogostokrat v njegovo prebivališče, pred tabrnakelj, njega molit ali prejemati. Dobri pastir blagoslavlja one, kateri mu hodijo iz čistega, svetega namena semkaj prepevat. On blagoslavlja *vsem duhovnim blagodarom* vse tiste, ki zvesto hodijo k božji službi, da s toliko večjim vspehom opravljajo potem svoja vsakdanja opravila.

Ljubi kristijanje! Ali mar ni vse to neizrečeno tolažilno za nas? Ali mar moremo še kaj več pričakovati od dobrega pastirja? Da, skoraj bi rekel, da ne moremo, toda, ker je on neskončen, zato je tudi njegova dobrotljivost brezkončna, brezmejna. In glejte! Dobri pastir nas ne blagoslavlja samo, ampak nas tudi varuje. Česa nas varuje dobri pastir? Varuje nas vseh sovražnikov, kateri nam nasprotujejo v časnem in večnem oziru. Saj je on taisti Bog, ki je rekel nekdanj: *Nikar se ne boj, Abram! jaz sem tvoj varuh* (I. Mojz. 15, 1.) On je še sedaj tisti vsemogočni, *kateri gospoduje čez vse, v njegovi roki je moč in mogočnost.* (I. Kron. 29, 12.) *On je zavoljo tega*

prišel, da bi razdejal dela hudičeva. (I. Jan. 3, 8.) Ni je človeške, niti peklske moči, ki bi mu mogla zoperstati. On spregovori — in sovražniki zbežé, on pogleda — in ves pekel je ob moč. Ker je vsegamogočen, nas dobri pastir more varovati; ker je zgolj ljubezen, nas hoče varovati in nas tudi zares varuje. On varuje hiše in družine, on varuje polja in travnike. Dobri pastir varuje tudi duše, da jih ne doseže roka satanova. — Seveda, sedaj na zemlji, ko imamo, dejal bi, vse motne oči in gledamo kakor v megli, vsega tega božjega varstva ne vidimo določno, ne spoznamo tako natančno. Toda enkrat, na sodnji dan, ko bo nam razodet ves načrt božje previdnosti in ljubezni, tedaj bomo natanko izvedeli, za koliko neštevilnih dobrot imamo zahvaliti dobrega pastirja. Tedaj bo naše srece občutilo, kako hvalo so mesta in vasi, celi narodi in posamezniki dolžni dobremu pastirju. — Ali ni po vsem tem gotovo resnična beseda Jezusova: *Jaz sem dobri pastir, in poznam svoje.* Treba pa je, da tudi *njegove poznajo Njega.* Sicer bi tudi nam, kakor nekdanj aposteljnom, mogel očitati: *Toliko časa sem pri vas, in me ne poznate.* (Jan. 14, 9.)

Sv. vera naj nas torej spodbuja, da tudi mi skazujemo ljubezen dobremu pastirju za njegovo ljubezen. Bežimo pred zapeljivim svetom in hudobnim duhom, in zahajajmo rajše v varno zavetje dobrega pastirja. Psalmist nas k temu opominja tako-le: *Kdor stanuje pod pomočjo Najvišjega, on prebiva pod varstvom nebeškega Boga.* (Ps. 90, 1.) Kako tolažljivo je za človeka, da ima takega varuha, ki sam pravi: *Pri njem sem v stiski, rešil ga bom, in ga poveličal.* (Ps. 90, 15.)

Pobožno grofinjo Ferijo so imenovali „nevesto presv. zakramenta.“ Ko je bila necega dné prav dolgo v cerkvi, vprašajo jo, kaj vendar dela tako dolgo ondi? Odgovori jim: „Kar kak dvornik pri svojem kralju, bolnik pri svojem zdravniku, ubožec pred kacicim bogatinom, lačen človek pri bogato obloženi mizi, to delam jaz v cerkvi pred svojim Bogom.“

Predragi v Kristusu! Po zadnji večerji je mili Jezus rekel svojim učencem: *Ne bom vas zapustil sirot.* (Jan. 14, 8.) Kdo ni spoznal iz današnje pridige, kako gotovo se spolnjuje ta obljuba Gospodova!

Ni nas zapustil sirot, ampak sam je ostal resnično in bistveno pri nas v zakramentu sv. rešnjega Telesa, ostal pri svoji čedi kot dobri pastir. Ni nas zapustil sirot, ampak dobrega pastirja se nam skazuje ter nas vodi na dobro pašo, k nebeški ve-

čerji, k angeljski mizi, ponuja nam jed, *katera ostane v večno življenje*. Ni nas zapustil sirot, ampak na svetem križu je dal svoje Srce odpreti za nas, in to Srce ima vedno odprto za nas. Vabeč nas v to presv. Srce kliče nam: *Pridite k meni vsi, kateri se trudite, in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.* (Mat. 11, 28.) Pridimo torej, kristijanje in iščimo v srečo dobrega pastirja vso srečo, zadovoljnost in *pokojo svojim dušam.* (Mat. 11, 29.) Amen.   Valentin Bernik.

Tretja nedelja po veliki noči.

Le sveta žalost je pot do pravega veselja.

Vi bote žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.

Jan. 16, 20.

Odkar svet stoji, se je že veliko joka storilo in mnogo solz prelilo. Med jokom in solzami se rodi človek na svet, in med jokom se loči od njega, in potoki gorkih solzâ namakajo njegov hladni grob. — Tu jokajo otroci za očetom ali materjo, tam stariši za otroci; tu žena za možem, tam prijatelj za prijateljem. Tu zdihuje in joka revež, če nima kaj jesti, ondi siromak, če nima kam domov, ali se s čim obleči. Eden joka, ker je prišel ob premoženje po ognju, vodi, ali toči; drugi joka, ker ga je huda bolezen zajela in položila na bolniško posteljo; tretji joka, ker se nesrečnega in nezadovoljnega čuti v svojem stanu, ter méni, da bi v drugem živel lažje in svejšje; četrti joka, ker se čuti stiskanega, preganjanega, zaničevanega, ponižanega ali osramotenega; peti joka zaradi jeze, ker se ne more maščevati nad svojim razžalnikom; šesti joka nad svojimi grehi ali skušnjavami; — tako, glejte! joka na svetu pravični, kakor hudobni; svetnik, kakor grešnik, — in naša zemlja se po pravici imenuje solzna dolina! Jok in žalost napoveduje tudi v današnjem evangeliju Jezus svojim apostolom, — pa obeta jim zopet veselje. In kakor jim je povedal, tako se je tudi zgodilo. Apostoli so jokali nad zgubo Jezusovo veliki petek, — pa obveselili so se zopet na veliko noč, ko so ga videli častitljivo od smrti vstalega. Tako se je v resnici njihova žalost v veselje spremenila!

Ali bi se pa smelo tudi ljudem, ki sedaj jokajo in žalujejo na svetu, tako veselje obljubovati, kakor ga je Jezus svojim učencem obljubil? Na to vprašanje bi se težko slehernemu dal povoljni odgovor, ker ni vsako jokanje in žalovanje pametno in potrebno. Le

sveta žalost nas pripelje do resničnega veselja, in kakošna je ta, vam hočem danes razložiti!

I. Žalost, za katero nam je veselje obljubljeno, mora biti sveta in taka je, kadar jokamo nad svojimi grehi zato, ker smo z njimi Boga žalili; ali pa nad zgubo dobrega, kar smo opustili ali zamudili.

Neka ženska, katera je več časa pregrešno živela, je šla poslušat slovečega pridigarja. Pridiga jo tako presune, da se vrže na kolena pred pridigarja, ter se mu z žalostnim srcem spove svojih grehov, ter trdno sklene grešnemu življenju dati slovo. Ker kaže veliko kesanje in žalost nad grehi, jo tudi spovednik brez ovire odveže!

Vsa skesana in potrta se vrne na svoj dom. Med potjo jo smrt prehiti, — in mrtvo najdejo na cesti. Truplo so raztelesili, ter našli, da ji je počilo srce! Zdravniki so obsodili, da ji je zaradi prevelike žalosti srce počilo. — Glejte, to je bila prava žalost, kateri je sledilo veselje! Pravo žalost ima, kdor žaluje nad grehom zato, ker je z njim žalil Boga, največjo dobroto in svetost; ne pa tisti, kdor žaluje zato, ker ga je greh pripravil v časno sramoto, škodo, zgubo ali nesrečo, ker to bi bila le posvetna — ne pa sveta žalost!

In kako potrebna je taka sveta žalost marsikomu, to lahko spoznamo, če le nekoliko življenje premislimo. O, kolikokrat smo od prvih dni svoje pameti do sedaj razžalili svojega dobrega Boga! Zato so tudi nekateri svetniki rekli, da človek ne more biti nikdar iz srca vesel, dokler na svetu živi, ker ima vzroka dovolj jokati in zdihovati. — Če ima kdo veliko dolgov, pač ne more biti vesel, ker ga mora vedno skrbeti, kako jih bo plačal. Kdo pa je večji dolžnik, ko smo mi, ker naši grehi so naši dolgovi pred Bogom, in ne vemo, če jih bomo kedaj mogli plačati. Koliko milosti nam daje Bog vsak dan, ali jih pa tudi prav obračamo? Ali nismo morda vsak dan večji dolžniki? zakaj kdo more reči, da vsako uro prav po božji volji porabi? — Kdor tedaj vse hudo premisli, kar stori, in vse dobro, kar zamudi in opusti, kar je storiti dolžan, kdo bi ne spoznal, da je zares velik dolžnik božji, in kdo bi zaradi tega ne žaloval? Srečen pa je tudi, kdor zaradi tega res žaluje, njegova žalost se mu bo v veselje spremenila; kdor pa žaluje le zarad družih reči, ta pa zastoj joka!

Tako zastoj so jokale jeruzalemske žene, ker so jokale zgolj iz sočutnega usmiljenja nad Jezusom, ne pa nad svojimi grehi, kateri so bili krivi njegovega trpljenja, zato jih Jezus posvari rekoč: „Hčere Jeruzalemske! nikar ne jokajte nad menoj, ampak jokajte nad seboj in nad svojimi otroci!“ (Luk 23. 28.) hotel je reči: nad svojimi grehi in nad grehi svojih otrok!

Prava žalost se mora pa tudi v dejanju kazati. Prav je, da v svojem srcu nad grehom zaradi Boga žalujemo, pa kazati moramo tudi v dejanju, da nam je res žal, s tem, da nehamo hudo in pregrešno delati, in da začnemo dobro delati ter hodimo po poti popoljšanja. Nič ne bi bila pomagala Petru njegova žalost, Magdaleni nič njeno kesanje, ko bi ne bila greha v dejanju popustila in lepih čednosti se poprijela! — Kdo bo pa tudi tebi, kristijan, verjel, da imaš pravo žalost v srcu nad grehom, če je v dejanji ne pokažeš? Človeka bi morda še goljufal, ali Boga ne moreš ogoljufati!

Pa kje na svetu boš našel tako resnično žalost? Prehodi vse kraje, preišči vsa mesta in vasi, in našel boš dovolj joka in solz! poprašaj pa mlade in stare, zakaj jokajo? in rekli ti bodo: da jokajo, ker so nesrečni v svojem stanu, ali ker nimajo kaj jesti; ali ker so bolehnji; ali ker so jim odmrli domači ali dobrotniki; ali ker so jih nesreče spravile v škodo, sramoto, pomanjkanje, ali druge take in enake vzroke boš slišal, zaradi katerih žalujejo. Ali bi jih pač kdo mogel tolažiti, da jih za tak jok čaka obilno veselje? Ne, ker za tako žalost nam Jezus ni veselja obljubil! O, mi nespametni! ker imamo križe za svojo nesrečo, in jokamo nad tem, nad čemur bi se še-le morali veseliti in kar nam je v največjo srečo, nad edino pravo nesrečo svojo — nad grehom — pa ne jokamo!

Naši križi, katere imamo vsak po svojem stanu vsak dan prenašati, niso naša nesreča, temveč velika dobrota božja za nas, in sicer od ene strani zaradi tega, ker nas varujejo pred grehom in k Bogu sillijo; od druge strani pa tudi zaradi tega, ker nas čistijo za poprejšnje grehe in posvečujejo, če jih vdani in iz pokorščine do Boga prenašamo!

Vsako pritoževanje nad sedanjimi nadlogami, naj si bodo že te ali boleznj, ali poniževanje, ali zaničevanje, ali obrekovanje, ali preganjanje, ali revščina: — je za kristijana sramotno in škodljivo!

Pri vojakihi ni večje sramote, kakor če se kdo sovražnika boji, se pred njim trese in se mu precej podá; ravno tako tudi za kristijana, kot vojščaka Kristusovega, ni večje sramote, kakor če se vsake težave in zoprnosti ustraši in pred njo trepetá; saj tudi Kristus, naš vojvoda, ni tako delal, temveč tudi v največjih bolečinah ni srčnosti zgubil, ter je nam kristijanom zapustil križ kot znamenje pravega kristijana!

Pa ne-le sramotna, temveč tudi škodljiva je plašljivost in mehkušnost v križih za kristijana. Duhovni učeniki jo imenujejo „rjo“, katera našo dušo jé. Kakor rja železo jé, tako gloda tudi žalost in

malosrčnost v križih našo dušo, ter jo vleče iz propada v propad! — Kadar začne človek obupavati in se sam sebi smiliti, potem se naveliča življenja, si želi smrti; pa ne iz blagega namena, temveč zaradi tega, da bi bil trpljenja rešen. Ta želja po smrti pa ni krščanska, ni znamenje blage duše. Pravi kristijan ne sme nikdar srčnosti in zaupanja zgubiti, temveč mora vedno v ponižnosti in v duhu pokore, katere se potrebnega spozna, in v zaupanju na Boga srčnost ohraniti.

Tako, glejte kristijani moji! nas ne smejo ne dolge bolezni, ne dušne in telesne britkosti v žalost spraviti, temveč še-le oveseliti, kakor tudi apostole niso mogle v žalost in godrnjanje spraviti preganjanja, ječe, meči, žuganje, marveč so se še-le tega veselili, ter so tudi zaradi tega vredni bili iti v veselje, katero jim je Gospod obljubil in katero še sedaj uživajo!

II. Nadalje je pa naša žalost tudi takrat sveta žalost, kadar tukaj na svetu jokamo zato, ker smo ločeni od Boga!

Apostoli so žalovali, ker so se morali ločiti od svojega dobrega Učenika. Tako smemo tudi mi na svetu žalovati, da smo ločeni od svojega Boga, katerega ne moremo gledati in uživati. — Kakor so nekdanj Izraelci ob babilonskih rekah sedeli in žalovali, ter svoje citre po vrbah obešali, ker so na ptujem v sužnosti bili: tako smo tudi mi tukaj na zemlji v pregnanstvu, nimamo tukaj stanovitnega obznanja, temveč le prihodnjega iščemo, in zato imamo tudi vzroka dovolj, da žalujemo in da po Bogu in nebesih hrepenimo! — Kakor popotnika, ki svojo domovino zapušča in z visokega hriba ogleduje domače hribece in dolinice, po katerih je nekdanj kot brezskrben otrok cvetlice trgjal, bridka žalost presune, ter mu mile solzice v očeh zaigrajo: taka in še večja žalost bi morala napolnjevati slehernega bogoljubnega kristijana, kadar svoje oči kviško povzdigne, ker vé, da ima v nebesih toliko prijetnega veselja, pa je ločen še od Boga, ter ga ne more od obličja do obličja gledati in uživati!

Sv. Ignacij, mučenec in škof prvega stoletja, je iz celega srca Boga ljubil. Neverni cesar Trajan, ki je kristijane silno preganjal, je dal tudi sv. Ignacija zvezati in zapovedal ga v Rim pripeljati, da bi ga tam divje zveri raztrgale. Ignacija pa je ravno to močno veselilo in močno je želel, da bi ga zveri precej raztrgale, da bi preje v nebesa prišel. — „Peljejo me“, tako je pisal sam, „v Rim, in vojaki, ki me spremljajo, ravnajo z menoj, kakor z divjo zverino; pa naj bode vse v imenu božjem, da grem le gledat Kristusa, svojega Zveličarja, ki je zame življenje dal.“ — In ko je zvedel, da mislijo nekateri kristijani pri cesarju zanj prositi, da bi ga ne dal umoriti, se vsede in piše, naj nikar zanj ne prosijo, češ, da že težko čaka, da

bi že skoraj v nebesih gledal in vžival Boga. „Prosim vas, nikar mi ne branite v smrt, nikar ne molite, da bi me zverine ne raztrgale, kajti, ako se bodo obotavljale, jih bodem sam podražil. Naj pride čez me ogenj, vislice, ali drobljenje kosti, ali vse muke tega sveta, nič ne maram in ničesar se ne bojim, da grém le Kristusa gledat in vživat. To vam pišem, ker goreče želim zanj umreti!“

Tako je sv. Ignacij želel umreti in to zemljo zapustiti, katera mu je bila zoperna vselej, kadar je nebesa premišljeval, kakor sam pové. — Tako so želele tudi vse v resnici pobožne duše ta svet zapustiti, da bi se grehu odmaknile in z Bogom sklenile in ravno zaradi tega so žalovale, da jih je Bog na svetu živeti pustil!

Vem, da posvetni ljudje tega ne razumejo, zakaj neki bi zato žalovali, da so na svetu, ker so vsi v svet zaljubljeni in nobenega žarka goreče ljubezni do Boga v srcu ne občutijo, ker le na tej zemlji zadovoljnosti iščejo, in bi se nikakor ne mogli utolažiti, če bi jim kdo naznanil, da bo treba svet zapustiti! Reveži! ne umejo, kaj se pravi Boga iz srca poželeti, nočejo vedeti, da tukaj ni pravega domovanja, ter nočejo spoznati, da je Stvarnik človeku obraz zato kvišku obrnil, da bi le proti nebesom gledal in le nebes iskal. Kdor pa nečimernost sveta pozna in Boga zares in prav ljubi, tudi živo v srcu čuti, kako velik vzrok ima žalovati, da je od Boga ločen! — To je občutil sv. Pavel, zato pravi: *Želim biti razvezan (t. j. umreti), in biti pri Kristusu!* To je občutil sv. Avguštin, zato je zd. hoval: *O srečna dežela, kdo bi ne imel po tebi gorečih želj! O nebeška domačija! mi te od daleč pozdravljamo, in po tebi iz globočine srca zdihujemo, in težko pričakujemo, da bi se smeli iz te solzne doline v tvoje mične širjave preseliti. O, da bi kmalo napočil tisti dan, ko bomo zaslišali: Pojdi v veselje! pojdi v hišo Gospodovo!*

Glejte, tako so bogoljubne duše žalovale na svetu, ker so se ločene mislile in čutile od Boga in svetih nebes. Taka žalost je opravičena, je sveta, — ter obrodi veselje!

Pa kako malo je med kristijani take žalosti!

Da bi vam mogel vaše solze, katere večinoma zaradi posvetnih nesreč in križev prelivate, vsaj nekoliko obrisati, in vas pregovoriti, da bi se ponižno in pokorno božji previdnosti vdali, katera nam po svoji modrosti križe in britkosti naklada, in da bi zaradi boljših reči jokali in žalovali, kakor so posvetne, vas opomnim na to, kar nam sv. apostol Janez pripoveduje v skrivnem razodenju. (7, 9—17.)

Temu ljubljenu učencu Jezusovemu je bilo dano zaradi njegove posebne svetosti, da je smel gledati v sveta nebesa! Tu vidi vse izvoljene okrog trona nebeškega Jagnjeta stati v nedopovedljivi

časti. Obrazi so se jim svetili ko solnce, oblečeni so bili v bele obleke in lavorove vence so imeli na glavah, in palmove vejice v rokah. In ko jih sv. Janez začuden gleda, ga vpraša eden izmed starašin, če pač vé, kdo so ti in od kod so prišli? — In reklo se mu je, to so tisti, ki so prišli iz velike nadloge, in so oprali svoja oblačila, in jih obelili v krvi Jagnjetovi . . . in ti ne bodo več ne lačni ne žejni; tudi solnce jih ne bo več peklo, ne kaka vročina; Bog bo obrisal sleherno solzo od njih oči! — Poslušajte in vedite vendar, kdo so pa ti in od kod so prišli?! — Med njimi je Daniel! Od kod je prišel? Prišel je iz težke asirske sužnosti! — Med njimi je Sidrah! Od kod? Prišel je iz vroče babilonske peči! — Med njimi je Lazar! Od kod? Prišel je kot berač od vrat bogatega moža! — Med njimi je Job! Od kod? Prišel je s smradljivega, gnojnega kupa! — Med njimi so Lidvina, Klara in druge! Od kod? Prišle so iz večletne hude bolezni! — Med njimi so Magdalena Paciška, Genovefa in brez števila družih! Od kod? Prišle so izmed hudobnega sveta, ki jih je zaničeval in obrekoval! Med njimi so Eleazar, Frančišek Serafinski in mnogo drugih tema enacih! Od kod? Prišli so s sveta, kjer so vse svoje premoženje med uboge razdelili ter sami ubožno živeli! — Med njimi najdete sveto Terezijo, sv. Katarino Sijensko in družih brez števila! Od kod? Prišle so s sveta, kjer so morale veliko skušnjav in družega hudega pretrpeti!

Glejte, predragi v Gospodu! koliko veselo plačilo pride za trpljenjem in žalostjo! Vedite, da ti naštetih in ogromno število družih so si s svojim trpljenjem in britkostmi zaslužili biti najprvi pred tronom božjim! Vidite, da nimate pravega vzroka jokati in žalovati nad težavami tega sveta, ker vam pomagajo ravno k največji časti! Prepričali ste se, da ravno oni, kateri so Boga najbolj ljubili, morali so največ trpeti, a trpeli so veselo in ne jokaje, in ravno takim, katere je Bog najbolj ljubil, pošiljal je največ britkosti. — Jokajmo torej rajše nad svojimi grehi, — in nad zgubo in zamudo toliko dobrega, ker nas vse to odločuje od Boga, in potem bo v resnici naša žalost opravičena, sveta, prava in koristna, in nam bo najlepši sad obrodila — ker spremenila se bo v večno veselje! Amen.

Andr. Šimenec.

God sv. Marka.

(Pri procesiji.)

Ne opuščajmo molitve.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh!

Luk. 11, 3.

Pri starih Spartancih, grškem narodu, je bila navada, da so se morali otroci že prav zgodaj vaditi v streljanju in vojskovanju, da bi pozneje postali hrabri in nepremagljivi vojaki. Da bi se streljanju čedalje bolj privadili, jim stariši niso dajali nobenega koščka kruha v roko, temveč položili so ga na visok steber. Potem so morali otroci, ako so bili lačni, tako dolgo streljati s svojim lokom, dokler niso kosa zadeli in sklatili. „Glej moj sin!“ so rekli, „tukaj je kruh; ako ga hočeš imeti in jesti, dobro meri in sklati si ga!“

Tako nekako ravna tudi nebeški Oče z nami svojimi otroci, kakor bi nam hotel reči: Glej, tukaj v višavah imam za te pripravljene vsako uro, vsaki trenutek vse milosti, katerih potrebuješ v svojem življenju v dušnih in telesnih potrebah; ako jih hočeš imeti, dobro meri: — napni lok svoje pobožnosti, in zaženi pušico prisrčne molitve, in prejel boš; ako se pa ne zmeniš za molitev, sam sebi pripiši, če brez moje pomoči pogineš v hudem boju svojega življenja!

Tudi mi vsi brez razločka, mladi in stari, gosposki in kmečki, bogati in revni, hočemo imeti vsakdanji kruh. Potreben nam je, ker brez kruha, živeža in jedi, ne moremo živeti. Toda kje ga dobiti? Kruh ne pada sam od sebe z neba, kakor nekdanj mana Izraelcem v puščavi; treba se je zanj truditi in prositi zanj ondi, kjer se dobi, pri Očetu, delilecu vseh dobrot — pri Bogu! — Kakor nam je torej treba vsakdanjega kruha, ravno tako nam je potrebna prošnja zanj, ako ga hočemo imeti in jesti; zato nam je sam Sin božji velel prositi, rekoč: *Daj nam danes naš vsakdanji kruh!*

Zato je pa tudi sv. cerkev vpeljala posebne molitve in prošnje za vsakdanji živež, kakor so ravno današnja procesija — sv. Marka dan — in pa križevi teden. Prav primerno je, da ravno sedaj prosimo, da bi Bog kaleče setve blagoslovil, da bi varoval naša polja hudih vremen, da bi se dež in solnce primerno vrstila. Pa ne-le samo sedaj — ali en dan v letu — temveč molitev nam je vedno potrebna, kakor nam je kruh vedno dober, zato molimo 1. radi, 2. pogostokrat, in 3. vselej pobožno! ter ne opuščajmo nikdar molitve. V teh mislih vas hočem danes bolj potrditi; — zvesto me poslušajte!

Moliti moramo, ker nas je božji Sin sam moliti učil ter nam moliti zapovedal, in pa ker je tudi sam tako rad, tako pogosto in tako pobožno molil. Če nam tudi sv. pismo naravnost ne pové, vendar brez dvoma smemo trditi, da je že kot dete s svojimi pobožnimi stariši vsaki dan in večkrat molil. Sklepati smemo in trditi, da je molil v tempeljnu tiste tri dni, ko se je zgubil svojim starišem; da je molil v puščavi 40 dni in 40 noči! — Ko pa se je očitno pokazal in učiti začel, pripovedujejo sv. evangelisti na mnogih krajih, kako je rad in presrčno molil. Molil je celo noč, preden je apostole izvolil (Luk. 6, 12); molil, preden je čudeže delal (Jan. 11, 41); molil, potem ko je čudež storil (Mat. 13); molil po zadnji večerji (Mat. 26, 30); molil pred svojim trpljenjem na Oljski gori (Mat. 26, 39); molil umirajoč na križu. (Luk. 23, 46.) — Če pa prašamo, zakaj je Jezus tolikokrat in tako rad molil, nam sv. očetje odgovarjajo, da je to storil iz spoštovanja do svojega nebeškega Očeta, da mu je v človeški natori dolžno čast skazoval; molil je, da je nam odpuščanje grehov in potrebnih milosti sprosil; molil je, da nam je izgled zapustil. Jezusov izgled — je pa nam zapoved. Po Kristusovem izgledu smo tedaj dolžni, da 1. radi, 2. pogostokrat, in 3. pobožno molimo!

I. 1. Moliti moramo, ako hočemo, da nam bo Bog dal, česar potrebujemo za življenje, namreč: kruh, obleko, stanovanje, zdravje in srečo pri svojih delih in opravilih. Če hočemo dobiti od Boga taci in ali tem enaci posvetnih blagrov in dobrot, moramo za-nje prositi; Bog hoče prošni biti, h čemur ima pač večjo pravico, kot posvetni mogočnejši in bogataši. Navadni pregovor pravi: „Svet na prošnji stoji“, — in to velja tudi o molitvi; zato nas je Kristus učil: Kdor prosi, prejme; prosite, pa bote prejeli! — Vem, da nekateri pravijo: saj Bog vé za naše potrebe, čemu mu jih bomo tožili, in ker je dober, nam bo tudi brez prošnje rad pomagal. Pa temu ni tako! Saj tudi marsikateri izmed vas vé, če vidi reveža, da je potreben, pa mu vendar po sili ne vriva darú, če je tudi usmiljenega srca, ako ga revež ne prosi. Pa porečete: zakaj imajo pa nekateri vsega v obilnosti, pa jim vendar molitev ne diši, in ne molijo. Bog ne dela tu na zemlji vselej tako očitnega razločka med dobrimi in nehvaležnimi otroci, temveč pusti dežiti in solnce sijati nad dobrimi in hudobnimi, ravno zato, ker je dober in ker hoče ravno z dobrotami nehvaležnega otroka pridobiti. Pa vemo, da Bog hudobnim zaradi dobrih dobrote deli. Saj je bil pripravljen zaradi deset pravičnih vsem prebivalcem dveh velikih mest prizanesti! Če torej nekateri ne

molijo, pa drugi toliko pristraneje in rajše molijo. Gorjé pa svetu, ko bi nihče več ne molil! Pa praviš: molim in prosim, pa vendar nisem uslišan, vedno sem revež! S tem ni dokazano, da je molitev nepotrebna; saj sama molitev ne zadostuje, da Bog svoj blagoslov dá. Moli in delaj, — pravi pregovor. Sicer pa, kakošna je tvoja molitev? Ali pač zasluži uslišana biti? To naj vsaki samega sebe vpraša. Če bi mi radi molili in tacih reči prosili, ki so Bogu v čast in nam v zveličanje, bi jih Bog nam gotovo dal, ker je zvest svojim obljubam, ter se ne spreminja, kakor človek. — Pa čemu bi iskali praznih izgovorov, ter molitev opuščali zato, če nekateri mlačneži ne molijo; ozirajmo se rajše na izgledе dobrih ljudi, ki so radi molili, ter molitev za potrebno imeli.

Ko je mogočni avstrijski junak Lavdon, katerega spomin še vedno živi med ljudstvom, ležal na smrtni postelji, pokliče k sebi svojega stričnika, ter mu reče: „Boj se Boga in zvesto spolnuj zapovedi krščanske vere, ker brez vere ni nihče pravi človek, nihče pravi junak, nihče zvest služabnik! — Kaj se pa ti jokaš, moj stari tovariš Botta?“ reče enemu okrog stoječih generalov. — „Zato,“ pravi ta, ker naše dežele zgubé toliko dobrega očeta“. — „O jaz sem najmanjši, odgovori krščanski junak Lavdon. Bog je Oče vseh; — bi gotovo moje življenje podaljšal, ako bi vam še potreben bil.“ — Potem pa reče svojemu spovedniku: „Slišim, da ljudje za-me pridno molijo; o zahvalite te dobre ljudi v mojem imenu. Tudi jaz bom za-nje pri Bogu molil!“ — Tako je govoril ta krščanski vojvoda, ki je tako junaško branil naše dežele pred Turki.

Kako vse drugače pa sedaj o tej zadevi nekateri imenitni gospodje govoré, katerih ni posnemati. — Imejmo le lepe izgledé pred očmi in po teh izgledih prešinjeni tudi mi radi molimo in kličimo: *Daj nam danes naš vsakdanji kruh!* — Beseda „kruh“ pa ne pomeni samo tega, kar telo potrebuje, temveč tudi, kar za dušo potrebujemo. Sv. vera nas uči, da le tisti je dober človek, ki se hudega (greha) varuje in dobro dela. Greh ima pa dostikrat toliko vabljivosti in zanj, da se mu človek ne more ustavljati zgolj s svojimi močmi, in čednost toliko ovir, da je človek zgolj z natornimi močmi ne more izvrševati; k obojemu je treba milosti in pomoči od zgoraj. Za to milost je pa treba moliti, prositi; zakaj Bog le tistim svoje milosti deli, ki ga zanje ponižno prosijo! — Kakor namreč telo brez hrane, brez kruha ne more obstati, tako tudi naša duša ne more živeti brez molitve, ki je dušni kruh. Zakaj pisano je: *Človek ne živi samo ob kruhu, temveč od vsake besede, ki pride iz božjih ust.* (Mat. 4, 4.) In to ravno je molitev. In kakor je sploh slabo znamenje, če se komu kruh upre, ker se je po pravici bati, da ne bō dolgo živel, tako je

tudi znamenje otrpnene, bolne, ali še celo mrtve duše, če kdo molitev opušča. — In če se mora učenec po svojem učeniku ravnati, smemo le tistega pravega kristijana imenovati, ki tudi v tem Kristusa, svojega učenika, posnema, da rad moli; nasproti pa je opuščanje molitve znamenje slabega, zanikrnega kristijana. Skušnja nas dalje uči, da dobri ljudje radi molijo, hudobni pa ne radi. Vprašam: Ali niso dobri — ravno zato dobri, ker molijo; in hudobni — zato hudobni, ker ne molijo? — Zatorej beremo v življenju svetnikov, da so radi molili, in še zdaj pobožni ljudje radi molijo. Kaj mislite, od kod so svetniki in svetnice zajemali toliko navdušenje za vse dobro? odkod toliko potrpežljivost v križih in nadlogah? odkod toliko trdnost v veri, in toliko gorečo ljubezen do Boga in bližnjega? odkod toliko ponižnost? od kod angeljsko čistost in nedolžnost? od kod toliko popolnost? — Svetniki so bili prijatelji, veliki prijatelji molitve; molitev je bila njih življ, v molitvi so vstrajali po noči in po dnevu! — In še sedaj vsaki lahko to vidi, ako nalašč ni slep. Kateri ljudje so še sedaj najbolj čednostni? kateri ljubijo mir in se ogibljejo krega in prepira? kateri stariši izrejajo najlepše svoje otroke? kateri sinovi in hčere, kateri gospodarji in posli spolnujejo najvestniše svoje dolžnosti? kateri ljudje so najradodarniši za dobre namene, najpravičniši v kupčiji in najprijazniši v občevanju? kateri so čisti v mislih, čedni v besedah, sramožljivi in previdni v vsem svojem vedenju? kateri hodijo najrajše v cerkev? kateri poslušajo najzvestejše pridige? kateri se največkrat in najlepše pripravijo za sv. zakramente? — Ali ne mar ravno oni, ki najpridnejše in najpobožniše molijo? Kako pa so molili oni, katere morajo zaradi hudobij po ječah rediti in pokoriti? Večkrat jih morajo duhovniki, ki oskrbljujejo kaznjence, še-le na stara leta učiti, kako se križ dela ter očenaš in češčenamarija moli!

Sploh se mora reči, da je človek tem boljši kristijan, čem lepše in čem več moli. Kjer je dobra molitev, tam je živa vera; kjer pa molitve ni, tam tudi krščanstva ni, in kjer ni krščanstva, tudi ni čednosti! Zato pravi sveti Krizostom: *Ako vidim koga, ki ne ljubi molitve, vem takoj, da ni nič prida v njem.* Kdor ne moli, in nima nobenega koprnenja z Bogom govoriti, ta je mrtev, in nima nikakoršnega življenja. Tak je na duši bolan, je v grehah ali pa bo kmalo v grehe padel. Kakoršna je torej molitev človekova, tak je tudi sam, nič boljši in nič slabši!

Vidite tedaj, kako nam je treba moliti in prositi, da bi nam Bog dal zveličanje, pa tudi vse milosti, to doseči, in sicer ne samo danes, temveč:

2. prav pogostokrat. Ker vsaki dan toliko dobrot iz božjih rok prejemo; ker vsaki dan grešimo in Boga žalimo; ker smo vsaki dan toliko potrebam, nevarnostim in skušnjavam izpostavljeni; ker smo nadalje Bogu dolžni vsaki dan največjo čast in hvalo dajati, in mu največje zaupanje skazovati, kar se ravno z molitvijo zgodi: tedaj iz tega lahko spoznamo, da smo vsaki dan dolžni moliti!

Če mohamedani (turki) vsaki dan po petkrat molijo, ali ni potem sramota za kristijana, če vsaki dan vsaj po dvakrat t. j. zjutraj ko vstane, in zvečer, predno se vleže, nekoliko več časa ne moli? ali če vsaj kratke molitve sv. angeljevega pozdravljenja ne opravlja, kadar ga zvon k temu opominja, ali če ob jedi kratko molitev opušča?! . . .

Stari Rimljani so rekli: „Nulla dies sine linea“ t. j. noben dan brez vrstice (črte) t. j. določenega opravila; kristijan mora pa reči: „Nulla dies sine oratione“, noben dan brez molitve! — Kristijani! ne opuščajte molitve tudi sedaj o poletnem času. Če ste trudni, ali imate dosti opravila, pa manj in toliko pristrčnejše molite, kakor je Kristus v trpljenju na Oljski gori tem pristrčnejše molil, čem hujše so bile težave. — Svetniki so po cele ure v molitvi prebili, po noči k molitvi vstajali. Pobožni kristijani še sedaj vsaki količkaj prosti čas v molitev porabijo; in če družega ne morejo, vsaj vsako uro tudi pri delu v kratkih zdihljajih svojega duha k Bogu povzdigujejo.

Takošno bi moralo biti življenje pravega kristijana; razdeljeno med delo in molitev po krščanskem načelu: Moli in delaj! Ali kakor nas sv. Pavel opominja: *Molite brez prenehanja* (I. Tes. 5. 17.), kar se toliko hoče reči, kakor, da imejmo tudi mej delom svoje misli pri Bogu, in da svoja vsakdanja in stanovska opravila opravljajmo Bogu k časti in iz ljubezni do njega, kar nam ravno ta apostol na drugem kraju razločno pove (I. Kor. 20. 31.): *Ali jeste, ali pijete, ali kaj družega delate, vse k časti božji delajte.*

3. Slednjič pravim, moramo pa vedno p o b o ž n o moliti. Pri vsem tem, da mi kristijani premalo molimo, je še ta naša molitev le prepegostokrat raztresena, zaspana, po vrhu, in hlapčevsko ali tlačansko opravljena. Ko bi vselej pomislili, kaj delamo, kadar molimo, da se namreč z Bogom pogovarjamo, da z najvišjim Gospodom govorimo, bi gotovo tudi bolj pobožno molili. — Jezus je tako pobožno molil, da so apostoli kar strmeli nad njim, in da so potem, ko je nehal moliti, k njemu pristopili ter ga prosili, rekoč: *Gospod, uči nas moliti.* (Luk, 11, 1.) — Svetniki so tako pobožno molili, da so

bili vsi zamaknjeni v molitvi ter niso ne videli, ne slišali, kaj se okrog njih godi. Ravno to je poglobljena reč pri molitvi, da se postavimo v pričujočnost božjo. Če si namreč prav živo pred oči stavimo, da nas pri molitvi Bog posebno gleda in posluša, da tam, kjer sta dva ali trije zbrani v njegovem imenu, je on sam med njimi: potem bi res ne smeli raztreseni in razmišljeni biti! In to ravno je, kar tirja modri Sirah (18. 23) od nas, rekoč: *Pred molitvijo pripravi svojo dušo, in ne bodi kakor človek, ki skuša Boga!*

Kristijani! Z apostoli hitimo tudi mi k Jezusu, ter ga prosimo rekoč: Gospod! uči nas moliti. Uči nas, da bi tako radi, tako pogostokrat, in tako pobožno molili, kakor si ti, kakor je tvoja presveta Mati, kakor so drugi tvoji zvesti služabniki in služabnice, ali pa kakor so sploh drugi pobožni kristijani. — Mi bi si gotovo v veliko čast šteli in se srečne cenili, ko bi smeli vsaki dan govoriti s kakim veljavnim gospodom, ki ga posebno spoštujemo. Bog pa je Gospod nad vse gospode, in nam daje še večjo srečo, ker smemo vsaki dan z njim v molitvi govoriti; pa še več, on nas celo k temu vabi in priganja! Pa kako leni, mrzli in počasni smo! Kako neradi se pripravimo k molitvi, in še takrat, ko molimo, se večinoma to godi tako po vrhu, brez premisleka, nekako po sili in brez pobožnosti. — Sklenimo torej danes, da hočemo biti zanaprej pravi prijatelji molitve, da bomo radi in pobožno molili; da ne bomo le samo svoje zapovedane molitve vestno opravljali, temveč tudi vsako jutro in zvečer vsaj nekoliko časa molitvi posvetili; da bomo tudi po dnevu večkrat svojega duha v kratkih zdihljajih k Bogu povzdignili, ter vsa svoja dela v čast božjo opravljali; kratko: da bomo brez nehanja molili! Ljubeznivi Jezus naj nas v tem dobrem sklepu potrjuje s svojo vse-mogočno milostjo! Amen.

Andr. Šimenec.

Četrta nedelja po veliki noči.

Je-li tudi grešniku pripravljeno stanovanje v nebesih?

Za vas je dobro, da jaz grem. V
hiši mojega Očeta je veliko prebivališč.
Jan. 16, 7; 14, 2.

Sveti evangeliji, ki se beró 3., 4., 5., 6 nedeljo po veliki noči in na binkoštno nedeljo, vzeti so iz tistega premilega nagovora Jezusovega, ki ga je imel po zadnji večerji do svojih apostelnov in

učencev. Kolikor bolj jim je zatrjeval, da jih kmalu zapusti, toliko hujše je žalost napolnila njihovo srce. Bali so se po vsej pravici raznih nadlog in silnih zaprek po njegovi smrti. Zatorej jih božji Učenik osrčuje z najspodbudnejšimi besedami. Reče jim: *Ali jaz vam resnico povem: Za vas je dobro, da jaz grem; in pristavi précej velevažni vzrok: Zakaj ako ne grem, tolažnik ne bo k vam prišel; ako pa grem, vam ga bom poslal.* Poprej pa jim naznani še drug razlog rekoč: *V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč. Ako bi tako ne bilo, bi vam povedal, ker grem vam mesto pripraviti.* (Jan. 14, 3.)

Tolažnika sv. Duha jim je binško nedeljo zares poslal, in mogli so po svoji smrti aposteljni toliko gotoveje posesti prebivališča, katera jim je bil šel Jezus poprej pripraviti.

A, ljubi kristijanje, besede Jezusove: *Za vas je dobro, da jaz grem; V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč*, niso bile izgovorjene samo za njegove aposteljne in učence, ampak za vsacega, kdor se hoče držati Jezusovih naukov in njegove na skalo aposteljnovo sezidane cerkve.

Vprašanje mi je torej prav na jeziku: Ali more tudi grešnik upati, da je med mnogimi prebivališči v nebesih katero pripravljeno tudi zanj? — Da se na to vprašanje more prav odgovoriti, treba je, da imamo vse nebeške prebivalce v tri vrste razdeljene. V prvi vrsti se nebeščani bliščé v rudeči barvi, v drugi v beli, v tretji pa v pepelnati. Prvi so sv. mučenci, drugi sv. device, tretji vsi spokorniki. Poglejmo, v katero teh treh vrst more priti grešnik, in kaj mu je storiti, da vanjo zares pride.

I. *V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč.* Prve vrste prebivališča so sv. mučencev. Ti so prišli po krvavi poti do njih, zato so rudeče oblečeni in razno kaznilno ter morilno orodje imajo v svojih rokah, a palma je znamenje njihove zmage. Med temi naj danes omenim najpoprej dveh, ki se jih spominjamo jutrnji dan (1. majnika), namreč sv. apostelnov Filipa in Jakoba.

Ko so bili aposteljni prejeli sv. Duha in se razšli po svetu oznanovat sv. evangelijski, prišel je Filip v Skitijo in Frigijo, kjer je ljudi z božjim naukom in s čudeži pridobival za nebesa. A ker je v frigijskem poglavitem mestu Hijerapolu končal divjo zver, poglavitnega malika ondotnega, zgrabijo aposteljna nejeverniki duhovniki in oblastniki, vržejo ga v ječo ter neusmiljeno ukažejo pretepsti. Poslednjič ga obesijo na križ ter s kamenjem pobijejo. — Sv. Jakob, imenovan mlajši ali manjši, k r je bil pozneje poklican za aposteljna, bil je prečisti Devici in torej tudi Jezusu v bližnjem sorodstvu; zato

je v sv. evangeliju imenovan Jezusov brat. Njegova mati je Marija Kleofova, ki je stala pod sv. križem. Od mladosti že Bogu obljubljen, živel je sveto in nenavadno ojstro. Nikoli ni jedel mesa, ne vina pil. Molil je toliko rad, da je bila koža na kolenih na zadnje kakor skorja. Njegovo življenje je bilo toliko bogaboječe, da mu niso le kristijani, ampak tudi judje rekli sploh „pravičnik“. Po prejetem sv. Duhu so ga postavili škofa poglavitne cerkve cele škofije v Jeruzalemu, katero imenitno službo je opravljal blizu 30 let. Ker se je po njegovem prizadevanju vedno bolj širila množica kristijanov po Jeruzalemu in po vsi Judeji, sklenili so pismarji in farizeji z obljubami in prilizjenimi besedami sv. Jakoba pregovoriti, da bi jude začel vnemati za staro postavo, Jezusovi veri pa nasprotovati. Veliki duhoven ga zato porabi k sebi ter mu predlaga, naj ravno o veliki noči, ko je obilno judov skupaj, z vrh tempeljna spregovori zoper novo zmoto, t. j. krščanstvo ter jude napelje zopet na pravo pot. Sv. Jakob obljubi vsem pravo pot izveličanja pokazati, zatorej na vprašanje pismarjev: „Kaj nam je verovati o Kristusu križanem?“ spregovori vpričo ogromne množice: „Poslušajte me, bratje moji, kar vam jaz po resnici pričam. Jezus Kristus, križani, je ravno tisti Mesija, katerega so naši očetje tako dolgo pričakovali in vanj zaupali. On je edinorojeni Sin božji, in sedi sedaj na desnici svojega nebeskega Očeta, ter bo enkrat zopet prišel soditi žive in mrtve. Kdor vanj ne veruje, pogubljen bo vekomaj.“ Vsled teh besedi je dosti pričujočih želelo se pokristijaniti, farizeji pa so vpili med ljudstvo: „Pravičnik se je zmotil; ne dajte se zapeljati. Ni tako, kakor pravi.“ In kar zadržé se proti svetemu možu in vržejo ga z vrh tempeljna. Na tleh si še kolikor toliko pomaga, roke in oči k nebesu povzdigne ter prosi: „Gospod, odpusti jim; saj ne vedó, kaj delajo!“ Judje pa ga začno kamenjati in nekdo ga z betom tako neusmiljeno udari po glavi, da se pri tej priči zgrudi mrtev na tla. — Sv. Jakob je umrl star 96 let.

Kako so sv. mučenci hrepeneli umreti za sveto vero, pové naj nam še pisatelj Evzebij iz časov cesarja Valenta. Ker je ta rimski vladar v Edesi v Mezopotamiji deloma razrušil cerkve, deloma pa z oboroženo stražo kristijanom branil hoditi vanje, zbirali so se kristijani kar nekje na polju vkupaj. Vsled tega še bolj razkačen ukaže Valens mestnemu poveljniku, naj vselej vse kristijane, kolikor jih dobi na taciš shodih, do zadnjega potolče. Poveljnik, sicer nejevernik, pa je vendar bil bolj usmiljen in je zato skrivaj naznanil kristijanom, katero uro naj ta in ta dan nikar ne pridejo vkupaj. In glejte! nikdar se jih ni zbralo več vkupaj, kot ravno tistikrat. Neka žena je z otrokom v naročju tako hitela na oni prostor, da je pozabila še vrata zapreti za saboj. Poveljnik videč jo, vpraša: „Kam pa vendar hitiš, reva?“ — Ona odvrne: „Na polje, kjer kristijane pobijajo.“ — „Zakaj pa otročička jemlješ s seboj?“ vpraša jo dalje. — „Zato, da bi tudi on bil kronan z mučeniškim vencem.“ — To slišavši gré poveljnik k cesarju povedat, da kristijanov ni mogoče zatreti, ves trud je prazen kolikor več jih pomoré, toliko več se jih v smrt ponuja.

Kdo ne občuduje nevstrašenosti prvih kristijanov? In to je bilo ne le v enem mestu, ampak po vsem katoliškem svetu, tako, da sv. Brigita pravi, da jih samo Rim more častiti nad sedem tisoč vsak dan. Pod cesarjem Dijoklecijanom jih je padlo kake štiri milijone vsakega spola, vsake starosti, vsacega stanu.

Kristijan, grešnik, kaj praviš k temu? Ali imaš pogum uvrstiti se med čete sv. mučencev? Poslušaj, kaj ti kliče sv. Peter Krizolog: Ti nočeš iz ljubezni do Boga nekoliko se ustavljati svoji grešni volji in ti naj bi se uprl krvoločnim rabeljuom, ako bi od tebe zahtevali kaj protikrščanskega? Ni verjetno, da bi ti se dal za sv. vero prebosti, ko sedaj še ojstre besede pridigarjeve ali spovednikove ne moreš mirno prenesti. Premehak si za to, da bi prišel v večna prebivališča po mučeniški poti, poglejmo, če prideš morda po drugi.

II. V hiši *mojega Očeta je veliko prebivališč*. Snežnobela je druga vrsta nebeščanov. Sv. device so to, z lilijami v rokah hodijo za Jagnjetom, kamorkoli gré, pojoč kakor nekako novo pesem. (Raz. 14, 4. 3.) Med temi je sv. Katarina Sijenska, katere godu se spominjamo ravno danes (30. aprila). Še-le pet let stari se je zavoljo njene tihote, pohlevnosti in nagnenja k vsej pobožnosti reklo mala svetnica. V sedmem letu svoje starosti je že svojo deviško čistost obljubila Bogu. Odraščena je zelo rada stregla bolnikom. Tedaj se ji prikaže Kristus z dvema vencema, katerih eden je bil trnjev, drugi pa zlat, in ji reče: „Katerega si želiš?“ Katarina odgovori: „Gospod, v tem življenji si želim Tebi enaka biti, enako muko trpeti in moja radost.“ Pri teh besedah seže po trnjevem vencu ter si ga sama dene na glavo.

Med svetimi Devicami se sveti pa seveda najbolj „devic Devica“ in „Kraljica devic“, Marija. Premišljevali so pobožni možje, zakaj ni naš Odrešenik kar odraščén nastopil med ljudi, a izrekel se je slednjič v imenu več družih pobožni Rupert tako-le: Mogel bi si bil Bog, kakor nekdanje truplo Adamovo vzeti kar iz prsti, toda potem bi ne bil sin Device Marije! Glejte, kristijanje, ljubezen do materine čistosti in svetosti nagnila je Sina božjega, da je bil rajše rojen v hlevcu, da se je dal preganjati Herodu, da je rastel polagoma, kakor da ne bi bil Sin prečiste Device.

To ljubezen do svete čistosti je božji Sin tudi v družih nedolžnih in deviških dušah tako čislal, da jim jo je večkrat obvaroval s pomočjo čudežev.

Sv. Brigito, angleško devico, je Bog obdal s posebno telesno lepoto, torej so se kmalu začeli oglašati mladeniči ter jo snubili

v zakon. Oče ji pusti na voljo, katerega si hoče izbrati, in Brigita si izvoli najlepšega in najbolj vzvišenega, namreč Gospoda Jezusa Kristusa, kateremu je obljubila že v otroških letih deviško čistost. Ker pa snubači le ne odstopijo, prosi Boga za kakšno bolezen, po kateri bi izgubila lepoto svojega lica. Bog usliši njeno molitev; oči hudo obolé, eno oko ji celo popolnoma izteče, kar njeno lepoto tako pokvari, da je nihče več noče pogledati. Oče sam ji sedaj svetuje, naj gré v samostan, kar sveta devica z veseljem stori. A, ko opravlja pred altarjem klečé redovne obljube in ji škof blagoslové deviško ogrinjalo, oživi spet njeno suho oko in poprejšnja lepota se ji povrne, ker sedaj ni bilo več nevarnosti, da bi mogla svojega nebeškega Ženina zapustiti.

V mestu Veroni sta se dve sestri čvrsto znale ustavljati vsem nadležnim skušnjavcem. Všeč je bila Bogu njuna dušna lepota tako, da so po njuni smrti čebelice hodile v njuni odprti grob. Ta dogodba je toliko čudniša, ker te živalice beže pred vsakim mrtvaškim duhom. Glejte, kako Bog ljubi sveto čistost, ter jo poveličuje!

Čudiš se, kristijan, vsemu temu in vprašaš se morda sam pri sebi: Kaj pa se zgodi po smrti z mojim telesom? — Ti nisi iz vrste tistih, ki so prosili Boga, da bi jim zunanjo lepoto odvzel, tudi ne iz vrste onih, ki so samo za dušno lepoto prizadevali se, pač ti vest morda očita, da si z nečimurno obleko, z razno gizdavostjo, z zapeljivimi besedami po dnevu in po noči, doma in po krčmah zanjke nastavljal deviški sramožljivosti. Če si tak, in če si tudi v dejanju udan tretjemu poglavitnemu grehu: nečistosti, potem v drugi vrsti nebeščanov tudi nimaš prostora. Žal mi je, a pojdemo dalje.

III. *V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč.* Tretja vrsta nebeščanov je ona, kjer so zbrani sveti spokorniki v pepelnatih oblačilih. Ti so po besedah psalmistovih pepel vživali kakor kruh in s solzami močili svoja počivališča. V rokah držé tepežnice, prepasani so z bodečimi pasovi in na obrazih se jim bere, da so se hudo mrtvili. Bili so, kakor nam samega sebe popisuje sv. Pavel: *V trudu in revi, v mnogem čujanju, v lakoti in žeji v pogostnih postih, v mrazu in nagoti.* (Kor. 11, 27.)

Posebej vam omenim enega spokornika, čegar smrtni dan pade ravno na prvi dan majnika (a spomin na 27. aprila), to je sv. Peregryn. V mladosti je bil zelo nagnjen k jezi, preklinjevanju in izurjen v orožju, a spoznavši svoj nevarni dušni stan, naložil si je najostrejša pokorila; skozi več ko trideset let se ni vsedel in da bi se počil, pokleknil je le ali pa naslonil se na kamen.

Sv. Pavel od Križa, ki smo se ga tudi spominjali pretečeni teden, imel je navado, da je vsaki petek pil pijačo iz kisa in žolča narejeno. V svojem zatajevanju se je povzdignil do božje lju-

bezni tako visoko, da je oblačilo, ki je bilo najbližje srca, bilo včasih kakor ožgano, in po dvoje reber se mu je videlo vzdignjenih. Pri vsem tem pa je treba pripomniti, da on za-se take pokore ni potreboval.

Kristijan! Če si nisi upal v vrsto svetih mučencev, ne med svete device, podaj se v tretjo vrsto iskat nebeškega prostora. Saj veš, da Jezus sam pravi: *Povem vam, da bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devet in devetdeseterimi pravičnimi, kateri ne potrebujejo pokore.* (Luk. 15, 7.)

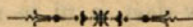
Jezusova prilika o izgubljenem sinu te tega očitno prepričuje. Vse je bil zapravlil s pregrešnim življenjem, tako, da bi mu bila šla slednjič že svinjska hrana v slast, a ni je mu nihče dal. Nesreča ga je spametovala. Vrne se k očetu nazaj in sama besedica: *Oče, grešil sem* (Luk. 15, 21.) mu odprè očetovo sree ter nagne k milosti. Oče ga zopet sprejme za svojega sina in napravi mu veliko gostijo. Ko pa stareji sin očetu to očita, zavrne ga oče s tem le razlogom: „Sin, ti si zmeraj pri meni, in vse moje je tvoje. Gostiti se in veseliti se je pa spodobilo, ker je ta tvoj brat bil mrtev in je zopet oživel; je bil izgubljen in je najden.“ Oče ga je torej višje cenil, ker ga je pridobil, pristavlja učeni Tertulijan.

In zgodba sv. Petra, ali nas ne uči ravno tega? Človek bi mislil, da bo Jezus po svojem vstajenju izročil višjepastirsko službo poprej sv. Janezu, ali sv. Jakobu ali kakemu drugemu aposteljno, kakor pa sv. Petru. Toda izjavil mu je sedaj sv. Peter trikratno ljubezen, kakor ga je bil poprej trikrat zatajil, in zato mu je izročil najvišjo oblast nad verniki in vsemi dušnimi pastirji. On je svoj greh britko objokoval in zato ga je njegov Učenik toliko povzdignil nad drugimi.

In pokora Marije Magdalene, kateri se je Jezus po vstajenju prikazal posebej, komu je neznana? Tudi sv. Marjeti Kortoni, očitni spokornici, se je potem Jezus prikazoval.

Ko je preteklo sedem let, odkar je prišel oča Jakob služiti k svojemu sorodniku Labanu, rekel je Jakob: „Prav je, da enkrat skrbim tudi za svojo hišo.“ (I. Mojz. 30, 30.) Ravno to skleni tudi ti, kristijau! Potrebno in prav je, da tudi ti poskrbiš za svojo hišo, za večno prebivališče. Bežijo dnevi, bežijo tedni, ginejo meseci, ginejo leta, in bliža se zadnji dan; kaj bo, če ti še sedaj čisto nič ni mar

za resnično pokoro? Saj veš, da grešniku preostaja edino le pot p o k o r e v nebesa. Vprašam te, kaj bi bilo, ko bi kdo želel videti Rim in sv. Očeta, ali Jeruzalem ali sveto deželo, pa bi se ne ganil niti z nogami, niti bi se hotel vsesti na železnico, niti na ladijo, ali pride ta človek kedaj v Rim, ali v Jeruzalem? Svoj živi dau ne. Ravno tako ne bo videl nikoli večnega mesta, nebeskega Jeruzalema, komur ni odprta mučeniška pot ali je zgrešil pot nedolžnosti, pa noče nastopiti pota resne pokore. Odpovej se torej grehu, izogni se grešni priložnosti, zadostuj za vse svoje prestopke in našel boš tudi ti, spokornik, svoje prebivališče v nebesih. Amen. Valentin Bernik.

Pogled na slovstvo.

1. *Chronologico-Historica Introductio in Novum Testamentum*, exarata et edita a Dre Tito Myszkowski, praefecto studiis in gr. cath. generali Seminario clericorum Leopoli et adjuncto facultatis theologiae in c. r. Universitate ibidem. Approbante Reverendissimo Metropolitanu Ordinariatu Leopoliensi rit. gr. cath. Leopoli. 1892. 8°. Str. 177. — Če hočemo evangeljske dogodke prav umevati, je pred vsem potrebno, da imamo jasno podobo o kraju in času, v katerem so se zgodili. Seveda je govoriti pri tem tudi o verskem in n r a v n e m stanju judovskega ljudstva v Gospodovi dōbi. To novejši razlagalci sv. pisma tudi v dejanju spolnujejo, obravnavajoč bolj ali manj obširno o označenih vprašanih. Imamo celo v tem oziru že posebno literaturo o biblijskem zemljepisju, o časovni zgodovini evangeljskih dogodkov (*Neutestamentliche Zeitgeschichte*), o zgodovini judovskega ljudstva v Gospodovem času itd. V to stroko slovstva spada tudi pričujoče delce nadobudnega mladega rusinskega učenjaka v Lvovu, obravnavajoče časovne dogodke svetovne zgodovine, kolikor so v zvezi z evangeljskimi dogodki. Pisatelj namreč opisuje, kako so se jeli vtikati Rimljani v judovske zadeve, kako se je vmešaval Idumejec Antipater; govori o vladi kralja Heroda in njegovih sinov, o vladi Heroda Agripe I. ter o vničenju judovske državnice v judovsko-rimski vojski. Znameniti sta točki IX. in X. o judovskih in neverniških razmerah pred nastopom Gospodovim. Nariše ob kratkem tudi delovanje Gospodovo, katero deli v tri dele. Posebej omenim, da prerešeta tudi znana mesta starih svetnih pisateljev o Kristusu, namreč Tacita, Svetonija in Jožefa Flavija. — Iz podane vsebine se prepričaj, da je knjižica vrlo zanimiva za vsakoga, posebej še za gg. duhovnike in bogoslovce. Res je, da bi si ocenjevatelj želel v knjigi več podatkov o sveti deželi in o versko-nravnem stanju judovskega ljudstva v Gospodovi dōbi — mogoče, da kaj podobnega izide kedaj v slovenskem jeziku, če bi zanimalo slovenske gg. duhovnike in bogoslovce — vendar moramo biti hvaležni gospodu pisatelju za te podatke in knjižico toplo priporočiti. — Dobi se pri gospodu pisatelju v Lvovu v Galiciji, izvod po 2 gl.

2. **Coeleste palmetum.** Lectissimis pietatis exercitiis ornatum studio et opera R. P. Guilielmi Nakateni S. J. Editio Ratisbonensis secunda, revisa et aucta a Matth. Aymans S. J. Cum approbatione Revmi. Episcopi Ratisbonensis. Ratisbonae. Neo Eboraci et Cincinnati. Sumptibus, chartis et typis Friderici Pustet. MDCCCXCIII. Mali 8°. Str. 492. Cena broš. zv. 1 gld. 26 kr., v pol usnju 1 gld. 56 kr. — Znana knjiga se nam tukaj podaje v novi, jako lepi izdaji. Tvarina je razdeljena v: 1. Exercitia quotidiana, 2. Exercitia hebdomadaria, 3. Exercitia menstrua, 4. Exercitia annua, 5. Exercitia promiscua, 6. Appendix. Iz tega se lahko razvidi, kaj je v knjigi: molitve, premišljevanja, vaje. Res se dobé v malo-kateri knjižici tako lepo urejene in tako dobro izbrane pobožne vaje, kakor tukaj. Zato smo radi opozorili na ta lepi, najprej duhovnikom in omikancem namenjeni latinski molitvenik.

3. **Horae diurnae Breviarii Romani** ex decreto ss. concilii Tridentini restituti, s. Pii V. Pontificis Maximi iussu editi, Clementis VIII., Urbani VIII. et Leonis XIII. auctoritate recogniti. Editio tertia post typicam. Ratisbonae. Sumptibus Friderici Pustet. MDCCCXCIII. 16°. Str. 556 + (300). Cena brošir. zvezku 1 gld. 44 kr., v usnju z zlato obrezo 2 gl. 52 kr.; s Proprijem ljubljanske škofije 2 gld. 76 kr. — Naznanili smo vlni Pustetovo izdajo dnevnic v četverki. Za ročno rabo pa je namenjena lična izdaja v šestnajsterki, katero tu naznanjamo duhovskim bratom. O vsebini omenjam, da so povzeti že najnovejši prazniki, o obliki pa, da je zares hvale vredna. Mala, lepo tiskana knjiga, ki ima lepe slike za okrasje, prikupi se ti kmalu in rad jo boš jemal v roke. Gledé na lepo opravo ni cena prevelika. Mislim, da tej knjigi ni kos nobena vrstnica. (Za lavantinsko škofijo se bo dobival Proprium po »Katol. Bukvarni«.)

4. **Theologia Pastoralis** complectens practicam institutionem confessarii, auctore Jos. Aertnys. C. Ss. R., Theologiae moralis et s. Liturgiae professore. Paderbornae, Ferdinand Schöningh. 1892. 8°. Str. 274. Cena 1 gl. 56 kr. — Ta knjiga ima znamenito geslo: »Dentur idonei Confessarii, ecce omnium Christianorum plena reformatio.« P. Pius V. Iz tega vidijo čitatelji, da imajo tu na v o d z a i z p o v e d o v a n j e. Najprej govori knjiga o izpovedniku in njegovih (po-zrebnih) lastnostih, potem o ravnanju v spovednici sploh, naposled o ravnanju z nekaterimi osebami posebej, gledé na stan, spol, starost in dušno popolnost. Načela v tej knjigi so načela sv. Alfonza, obdelovanje pa je logično, umevno in pregledno. Knjiga pa ni samo navod za izpovednika. Kmalu se prepričaš, da je tukaj celo pastirstvo. Vse obdelovanje se ozira na pastirsko službo in delovanje sploh. Jako me je zanimalo, kar piše Aertnys o ravnanju z liberalci (str. 94—98). Naj zaradi važnosti povem glavne stvari. Izpovednik je v obče dolžan liberalce pri izpovedi opominjati, zlasti one, ki so na važnejšem in odličnejšem stališču. Če bi bil kdo le malo osmojen od liberalizma in tudi ne vé, kaj je ta nauk, naj ga pusti izpovednik in bona fide, ako ni upati uspeha od opominjanja. Ko bi se pa kdo trdovratno oklepal liberalizma, treba mu je odreči odvezo. Seveda, izpovednik naj ga opominja rahlo in milo, »maxima semper charitate« in izkuša pripraviti na pravi pot. Ako pride mašnik k nezavednemu umirajočemu liberalcu, naj ga odveže »saltem conditionaliter«, če je sam pokazal željo, da bi se izpovedal. Tako naj se ravna tudi, ako ni pokazal nobenega znamenja, da se le ni branil zakramenta, in podeli naj se mu sveto poslednje olje. — Če pa more bolnik še govoriti, naj ga pripravi mašnik

do tega, da prekliče zmote, če je možno, tudi pismeno ali pred pričami, ali naj vsaj dovoli, da razglasi izpovednik njegov preklic. Kako je treba potem z njim ravnati, da očisti vest in se spravi z Bogom, to ni težko določiti. Tudi »cooperatio ad Liberalismum« je važen predmet za izpovednika: 1. po časnikih, 2. po volitvah, 3. po izvrševanju poslanstva, 4. po javnih šolah, 5. po javnih slavnostih in veseljih. To je pozitivno sodelovanje. Zastran negativnega pravi pisatelj: »Varujejo naj se duhovni pastirji, pridigarji, izpovedniki, da z negativnim sodelovanjem ne prizanašajo liberalizmu. Marveč vedó naj, da so po službi svoji dolžni iztrgati katoličane iz kužnega liberalizma in preprečiti, da drugi ne zaidejo v njegove mreže. V ta namen morajo vse odvrčevati, da ne beró liberalnega časnika, odganjati od političnih družb in strank, ki imajo liberalna načela itd.« To je dovolj, da spoznajo bralci, kakšne dolžnosti ima duhovnik, ima izpovednik v tem oziru. V obče mislim, da sem storil dobro delo, ko sem priporočil in ko priporočam to knjigo duhovskim bratom za učenje in izpolnjevanje.

5. **Nebeški Venec** ali vesela reč med štirimi poslednjimi. Slovencem za novo leto 1893 spisal kanonik dr. Ivan Križanič. Z dovoljenjem visokoč. knežškofijskega lavantinskega ordinarijata. V Mariboru. Založba katoliškega tiskovnega društva. Tisk »Tiskarne sv. Cirila in Metoda«. Mali 8°. Str. 69. Cena po pošti 20 kr. — Gosp. dr. Križanič je opisal že vse štiri poslednje reči v drobnih knjžicah. Namenjene so preprostemu narodu, a tudi omikancem ne bi nikakor škodile. V pridigah bi se tudi dalo marsikaj dobro porabiti. Pisava Križaničeva je poljudna in živahna, zdi se, da hoče vrli gospod pisatelj posnemati A. Stolza. — Knjžico priporočamo prav tople častitim bralcem, zlasti, da jo bodo posojali drugim.

6. **Der Ursprung des gregorianischen Gesanges.** Eine Antwort auf Gevaerts Abhandlung über »den Ursprung des römischen Kirchengesanges« von P. D. Germanus Morin, Benedictiner der Beuroner Congregation. Deutsch von P. Thomas Elsässer aus derselben Congregation. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1892. 8°. Str. 90. Cena 1 gl. 68 kr. — Od nekdaj je bilo znano in obče priznано sporočilo, da je papež Gregorij Veliki ustanovil ono liturgično petje, ki je še dandanes v cerkvi navadno. Jako redki so bili zgodovinarji, ki bi bili tajili to sporočilo kot nezanesljivo. V najnovejšem času je trdil v nekem govoru in v spisu Fr. Aug. Gevaert, ravnatelj kralj. konservatorija bruseljskega, da Gregorij Veliki ni ustanovil sedaj veljavnega cerkvenega petja, ampak papež Gregorij II. in sploh papeži iz poznejše dobe. To misel in trditev izpodbija P. Morin in dokazuje, da je staro sporočilo o Gregoriju Velikem popolnoma zanesljivo. To dokazuje pozitivno in negativno. Ne moremo tu ponavljati njegovega dokazovanja, omenjamo pa, da se nam zdi tem trdneje, ker taka cerkvena stalna sporočila ne nastajajo kar iz nič, tem manj, ker se tu gré samo za zgodovinsko resnico in ne za kake pravice. Zato je delo Morinovo tudi zaslužno, ker se je ustavilo ob pravem času napačnim trditvam Gevaertovim. Onim, ki se zanimajo za zgodovino cerkvene liturgije, posebej še petja, priporočamo to knjigo, ki jim bo razjasnila marsikako stvar v tej stroki.

7. **Aus dem Leben und Leiden des Herrn.** Drei Cyclen von Vorträgen an gebildete Katholiken, von Joseph Costa, Prediger a. D. Mit erzbischöflicher Druckbewilligung. Kempten. Verlag der Jos. Kösel'schen Buchhandlung. 1893. 8°. str. 271. Cena 1 gl. 50 kr. — Čitatelj ne najde tukaj navadnih pridig, ki

večinoma nimajo mnogo jedra, ampak res temeljite in krepke obravnave o Jezusovem življenju in trpljenju. Te razlage pa se ozirajo na naše življenje, zakaj Gospodovo življenje je zrcalo našega življenja. Prva skupina teh pridig nam kaže nauk, da je le eno potrebno, in ta nauk razjasnjuje z Gospodovim življenjem in trpljenjem. Druga nas uči, kako je treba umevati Gospodovo trpljenje. Tretja kaže svetle zvezde glavnih krepostij, ki se blišče v Gospodovem trpljenju. — Ne samo, da so ti govori spretno in umno sestavljeni, tudi temeljiti so in pričajo, da je govornik temeljit bogoslovec. Da je knjiga še rabnejša, da si more pridigar lože vtisniti v spomin posamezne govore, podal je pisatelj spredaj stvaren pregled govorov, ki je za pomnjenje jako koristen. Kdor ima rad temeljite in jedrnate govore te vrste, seže naj po tej knjigi, ne bode mu žal.

8. Christrosen im Mariengarten oder die Geheimnisse des heiligen Rosenkranzes, ausgelegt von P. Franz Hattler, Priester der Gesellschaft Jesu. Zweite, vermehrte Auflage. Mit Bildern und einem farbigen Titelbild. Mit Erlaubnis des hochwürdigsten Fürstbischofs von Brixen und der Ordensobern. Innsbruck. Druck und Verlag von Fel. Rauch 1892. 80°. Str. 398. Cena brošir zv. 80 kr., v platnu z rdečo obrezo 1 gl. 10 kr. — Med raznimi knjigami, ki razlagajo sveti rožni venec, odlikuje se ta s preprosto in prisrčno besedo, pa z raznimi vzgledi in vspodbudnimi opomini. Zato je razlaga živahna in mična, res prijetna. Tu pa tam vpletena navdušena pesmica, pridejana slika, krepka primera — te in enake stvari so knjigi v posebno krasoto, zaradi tega jo z najboljšim namenom najgorkeje priporočamo.

9. Der katholische Religionsunterricht an den humanistischen Gymnasien. Beitrag zur Didaktik und Methodik desselben. Von dr. A. F. Walter. Regensburg. Druck und Verlag von Fried. Pustet. 1893. 8°. Str. 188. Cena 84 kr. — Te knjige ne namerjam ocenjati, niti spominjati se posamnih rečij, nasvetov in navodov njenih. Za pouk na naših srednjih šolah nima učitelj tukaj navoda, ki bi ga lahko rabil kar neposredno, zakaj uravnava našega poučevanja je drugačna, kakor na Bavarskem, za katero je pisana ta knjiga. Pač pa je ta knjiga tudi za naše katehete na srednjih šolah jako koristna zato, ker tako lepo, praktično in prepričevalno razvija glavne misli, katere naj podaje učitelj v tem in onem oddelku, v tem in onem nauku. In s tem jako lajša učitelju delo, opozarja ga na pomočke in vire, spominja ga težav, kaže mu namen in smoter njegovega dela. Tako je v tej knjigi res dragocen prispevek k didaktiki in metodi verouka, zlasti na gimnazijah. Da bi imeli v Avstriji posebej za naše razmere tako primerno knjigo!

10. Kirchenpatronat und Kirchenconcurrentz mit Besprechung der Vogtei und des Schulpatronates. Handbuch für Kirchen- und Schulpatrone, Grossgrundbesitzer, Beneficiaten, Orts- und Pfarrgemeinden, Kirchenconcurrentenzabschlussse, dann für Domainenbeamte und Kirchenrechnungsführer in den im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern Oesterreich-Ungarns. Von Julius Schokherr, Domainen-Oberverwalter i. P. Zweite ganz umgearbeitete, wesentlich vermehrte und vervollständigte Auflage des Werkes. »Der Grossgrundbesitzer als Patronatsherr.« Wien. 1892. Hugo H. Hitschmann's Journalverlag. Im Commissionsverlag von Carl Gerold's Sohn. Veliki 8°. Str. 410. Cena v pol-platnu elegantno vezanemu zvezku 4 gld. 80 kr. — Iz naslova te knjige se razvidi že marsikaj o njeni vsebini in njenem namenu, česar nam ni treba ponavljati. Znano je,

kaj je patronat po cerkvenem pravu, znano je tudi, da se prav tukaj cerkvena določila ozko dotikajo svètnih zakonov. Zato je to razmerje mnogokrat jako zapleteno, in izkušen vodnik v tem vprašanju je jako koristen bodisi patronu, bodisi cerkvi itd., ki ima patrona. Tak vodnik hoče biti navedena knjiga. Res se je pisatelj oziral večinoma ali skoro edino le na državno pravo o patronatu, a to je tudi najvažneje, rekel bi raje, najpraktičneje v tej stvari, ker na to se opirajo stranke v raznih medsebojnih razmerah. Knjiga podaja veliko vrsto razlag, določb, vzgledov, razsodb o pojmu in obsegu patronata, o njegovih pravicah, posebno pa o njegovih dolžnostih. V teh je posebno važna dolžnost prispevati k zidanju. Tu navaja zakone iz raznih dežel avstrijskih. Dalje se razpravljajo podružnice, pokopališča, izpremembe župnij, kakor tudi uprava cerkvenega imetja. Naposled se obdeluje še zaščitništvo (Vogtei) in šolski patronat.

Tvarina je v tej knjigi tako obilna, da nikakor ne moremo omenjati posebnih stvari. A opozarjamo nanjo tembolje, ker se državne norme opirajo večinoma na stare zakone, katerih seveda ni lahko poiskati. Zato mislimo, da smo ustregli mnogim čitateljem, ko smo jih vsaj površno seznanili s tem delom.

11. Antonio Balducci. Ein Bild aus dem Leben der Kirche zu Beginn des 18. Jahrhunderts. Zur Feier der Seligsprechung. Von Georg Fell S. J. Regensburg. Druck und Verlag von Friedr. Pustet. 1893. 8°. Str. 184. Cena 96 kr. — Letos o sv. treh kraljih so prišteli sv. oče med blažence laškega misijonarja in jezuita Antonija Balduccija. Rojen je bil dné 19. junija 1665 v Florenciji iz imenitne rodbine. Želel je najprej stopiti v dominikanski red, a spoznal je kmalu voljo božjo, naj se pridruži jezuitom. Oče se ni več ustavljal, in mladenič je vstopil v 16. letu starosti v družbo Jezusovo. Ko je postal mašnik, odločijo ga za pridigarja. Tu je bil njegov pravi poklic. Imel je misijone za preprosto ljudstvo po srednji Italiji in s tem storil čudovito veliko za rešenje duš, ker ga je podpirala nenavadna milost pa tudi moč božja. Odlikoval se je junasko v vseh čednostih. V težavnem delu prehiti neutrudljivega delavca smrt: izdihnil je dušo dné 7. novembra l. 1717. po težkem smrtnem boju in hudi mrzlici. Gorečnost in prehudi naporji so mu zgodaj končali življenje. Tega novega blaženca nam opisuje po virih naša knjiga, ki nam tako predočuje, rekel bi, novega Alojzija po nedolžnosti in Ksaverija po gorečnosti. Knjiga je pisana vneto in živahno. Sprejaj ima sliko Balduccijevo.

Naposled še nekaj drobiža. Des Kriegers Andacht. Ein Lehr- und Gebetbüchlein für Soldaten. Innsbruck. Verlag der Vereinsbuchhandlung. 1893. 32°. Str. 160. — Sanct-Antonius-Büchlein zum andächtigen Gebrauche beim heil. Responsorium und an den neun Dienstagen . . . bearb. von P. Philibert Seeböck O. S. Fr. 2. Aufl. Innsbruck. Verlag der Vereinsbuchhandlung. 24°. Str. 152. — Gnaden-Novene oder neuntägige Andacht zum göttl. Herzen Jesu . . . von Fr. Hattler. Innsbruck etc. 1892. 24°. Str. 64. — Das Vater unser. Nach P. Paul Segneri S. J. von P. Philib. Seeböck. Innsbruck. etc. 24°. Str. 62. — Bitt- und Dank-Novene zum heiligen Joseph für alle gläubigen Verehrer. Verfasst von P. Philibert Seeböck. O. S. Fr. Innsbruck etc. 1893. 24°. Str. 55.

Dr. Fr. L.